

Lördag

Nya Åland

18 OKTOBER 2008 NR 244 PRIS 1,20 €

Musse lever i nuet

PORTRÄTT. Han älskar att dansa, drömmer om att resa och har väldigt svårt att säga vad han ska göra i framtiden.

– Jag är väldigt spontan, jag lever för stunden, säger Robert "Musse" Westerlund.

Lätt har livet inte alltid varit, men han säger att det faktum att han är adopterad och att hans föräldrar skilt sig har påverkat honom positivt.

– Jag är en starkare och klokare människa tack vare det.

SIDORNA 10-11

Sparkrav skrämmar församlingspersonal

Foto: PATRIK DAHLBLOM

NYHETER. Finström-Geta församling måste spara 8.000 euro per månad för att bli kvitt underskottet på 107.000 euro i fjolårets bokslut, som nu sent omsider blivit färdigt.

Sparbeslutet som fattades av kyrkofullmäktige i torsdags upprör flera av församlingens an-

ställda. Dels handlar det om att en tjänst kan försvinna, dels att personalen tycker att beslutsfattarna inte har lyssnat på dem.

– Personalen har mått fruktansvärt dåligt, säger en anställd till Nya Åland.

SIDAN 5

Simulatorcenter kan byggas vid Sjömansskolan

NYHETER. Övningsbassängen vid Ålands sjömansskola kan byggas om till ett simulatorcenter. Till centret kan högskolans navigations- och maskinrums-simulatorer flyttas, och ett övningsscenario kan skräddarsys enligt skolornas och sjöfartsnäringens behov.

På de åländska rederierna hoppas man att planerna snart

blir verklighet

– Det skulle betyda väldigt mycket för oss att få hit centret, säger **Dan Roberts** på Viking Line.

Han får medhåll av **Bo-Gustav Donning** på Rederi ab Eckerö.

– Om man satsar och bygger ett simulatorcenter skulle vi definitivt använda det, säger han.

SIDORNA 2-3

Pafs vd avgår

NYHETER. Lars Porko, vd för Ålands Penningautomatförening, meddelade igår att han avgår. Efter närmare 35 år i företaget slutar han som vd sommaren 2009, men stannar kvar inom företaget till årskiftet samma år. Därefter går han i pension.

SIDAN 4

Förbud mot säljakt upprör

NYHETER. Syftet med den nya EU-lagen är att stoppa att säljare dödas på ett inhumant sätt. Lagen kommer även att få konsekvenser för skyddsjakten på Åland.

– Det som är grunden för vår jakt är något annat än den jakt som kritiserar. Det vi dödar tar vi vara på, säger näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (c).

SIDAN 4

IFK spelar för nytt kontrakt

SPORT. Det är ännu inte riktigt klart. Men imorgon kan kontraktet säkras. Om IFK Mariehamn vinner över Lahti på

bortaplan så slipper de definitivt kvala för att stanna kvar i Tips-ligan.

SIDAN 14

Visar berättelser i olja

Ställer ut. Evamaria Mansnerus ställer ut i Ålands konstmuseum och visar stora expressiva oljemålningar.

Foto: JONAS EDSVIK

KULTUR. Stora uttrycksfulla oljemålningar visar **Evamaria Mansnerus** från Föglö i sin första separatutställning i Ålands konstmuseum. "Berättelser" kallar hon utställningen som bjuder på glimtar ur olika livsskeden.

– Varje bild är en berättelse i sig, säger konstnären.

Hon överlåter dock åt var och en att själva formulera sin egen berättelse.

– Alla har sina egna tolkningar, det är inte bara mina be-

rättelser, konstaterar hon.

Till Nya Åland säger Evamaria Mansnerus att hon dras till de stora formaten trots att de kan vara svårplacerade. Hon förklarar att hon inte tänker på om det hon målar går att sälja men att hon värderar högt att få göra vad hon vill.

Nyan har tagit sig en titt på utställningen och träffat konstnären.

SIDAN 8

13 nöje

Fred Forsell har blivit snäll.

16 folk

Harry Söderberg är bäst Svenskan på att sköta sina trädgårdsodlingar.

16 folk

Erik Johansson har diskuterat ungdomars välmående på Globso-konferens.

dagens 20

Milton Wingert har köpt sin drömbil.

SISTA CHANSEN
– sängkampanjen sista dagen söndag!

Vardagar 10-19.
Lördag Söndag 11-16
tel. 17 570 fax 17 581

TILLFÄLLET
Lövuddsvägen, Möckelö

Simulatorcenter ska ge ko

Närmsta grannen. Närheten till Ålands sjösäkerhetscentrum gör det planerade simulatorcentret unikt. Utifrån sjöfartsnäringens behov kan man skräddarsy sjösäkerhetsövningar i centret. Foto: JONAS EDSVIK

Ett simulatorcenter ger Åland konkurrensfördelar inom en europeisk utbildningsmarknad med tyngdpunkt på sjösäkerhetsfrågor.
Det anser den kommitté som nyligen överräckte en rapport på ämnet till landskapsregeringen.

I januari 2004 tillsatte landskapsstyrelsen en kommitté för att ta reda på vad övningsbassängen på Ålands sjömansskola används till och för att ge förslag på vilka andra undervisningsändamål bassängen kunde användas till. I kommitténs slutrapport från maj 2004 föreslog man att övningsbassängen skulle byggas om till ett modernt simulatorcentrum för högskolans brygg- och maskinrumssimulatorer. Nu har kommittén tagit fram en projektbeskrivning med rumsprogram för ombyggnaden. Man uppskattar att kostnaden för renovering och ombyggnad av övningsbassängen, samt en tillbyggnad, uppgår till drygt tre miljoner euro. Dessutom tillkommer kostna-

der för uppgradering av simulatorutrustningen. Kommittén föreslår att man tecknar ett service och licensavtal som inkluderar uppgraderingar för en 20-års period. Ett sådant avtal kostar ungefär 74.000 euro per år.

Rörlig simulator
I det nya simulatorcentret skulle högskolans navigationssimulatorer och maskinrumssimulatorer rymmas. Unikt för centret är närheten till sjösäkerhetscentret samt de tekniska lösningar som möjliggör ett rörligt golv. –Man kan utnyttja bassängens djup för att åstadkomma en konstruktion med rörligt golv i övningsituationer. Ett rörligt moment kan bland annat simulera sjögång, bottenslag och förebygger att studerande fjärrmar sig från naturkrafterna, skriver kommittén. Eftersom takhöjden är för låg rymts inte både en maskinrums- och en navigationssimulator i övningsbassängutrymmet i dag. Därför föreslår kommittén att det

Simulatorcenter. Övningsbassängen i Ålands sjömansskola kan bli ett Åländskt simulatorcenter. I en ny rapport beskriver man hur centret kan se ut. En ombyggnad av övningsbassängen krävs, därefter kan den inrymma både maskinrums- och navigationssimu-

befintliga utrymmet kompletteras med en tillbyggnad som kan rymma navigations-simulatorn. –Dagens teknologi för projicering av bilder i navigationssimulatormiljön kräver ett utrymme som är 16 till 17 meter i diameter, med en projektion om 360 grader

och med kurs bakåt, förklarar kommittén. **Stort behov**
Det finns enligt kommittén ett stort behov av att utveckla högskolans simulatoranläggningar. Senast maskinrums- och navigationssimulatorn förnyades var under åren

1995 till 1997, och sedan dess har bryggsimulatorn uppgraderats och kompletterats med bland annat nya fartygsmodeller. –Högskolans navigations-simulator står inför behov av uppdatering och ombyggnad. Det finns även ett behov av en uppgradering gällande anta-

let övningsstationer för både brygg- och maskinrumssimulatorn för ökad gruppstorlek, påpekar kommittén. Genom en utveckling av ett simulatorcenter kommer man enligt kommittén att kunna erbjuda unika övnings-situationer och anpassa sjösäkerhetsövningar enligt

Fakta/Kommittén

- ☐ Kommittén har bestått av byråchef **Göran Frantzén**, lektor **Stig Lindberg**, driftstekniker **Harry Söderberg**, rektor **Agneta Eriksson-Granskog** samt byråchef/överinspektör **Elisabeth Storfors**.
- ☐ Kommittén har haft elva möten.
- ☐ Kommittén har involverat högskolans berörda lärare för behovsanalys och för diskussioner kring de förändringar i det pedagogiska upplägget som de nya utrymmena möjliggör. Projektet har även presenterats för Ålands sjömansskolas rektor och Ålands sjösäkerhetscentrums chef.
- ☐ I projektbeskrivningen som kommittén gjort ingår:
 1. utrustning i simulatorcentret och behov av uppdatering gällande befintlig utrustning.
 2. behov av ombyggnader i utrymmet samt
 3. en kostnadsuppskattning.

Eckerö och Viking behöver centret

–Om man satsar och bygger ett simulatorcenter så skulle vi definitivt använda det.
–Det skulle betyda väldigt mycket för oss att få hit centret. Vi övar en hel del i simulator, men vi skulle vilja öva ännu mer.
Säkerhetscheferna Bo-Gustav Donning på Rederi ab Eckerö och Dan Roberts på Viking Line är eniga. Ett simulatorcenter på Åland behövs.

Rederi ab Eckerö och Viking Line övar mycket i simulator. Övningarna är av stor betydelse eftersom man i simulatorn kan träna på saker som man inte kan göra ombord. –Vi tränar bland annat kommunikation, att samrätta rutiner, search and rescue och räddningsövningar i öppet hav, berättar Bo-Gustav Donning. Viking Line låter alla nyanställda styrmän genomgå utbildning i simulator. På det sättet har de en större kännedom om bolagets bryggprocedurer. –Vi övar farledskörningar, manövrering av fartygen, olika svåra situationer som

Vill öva. Rederi ab Eckerö och Viking Line hoppas att planerna på simulatorcentret förverkligas. De garanterar att de skulle använda centret för övningar och utbildning.

Arkivfoto: SONJA HELLMAN

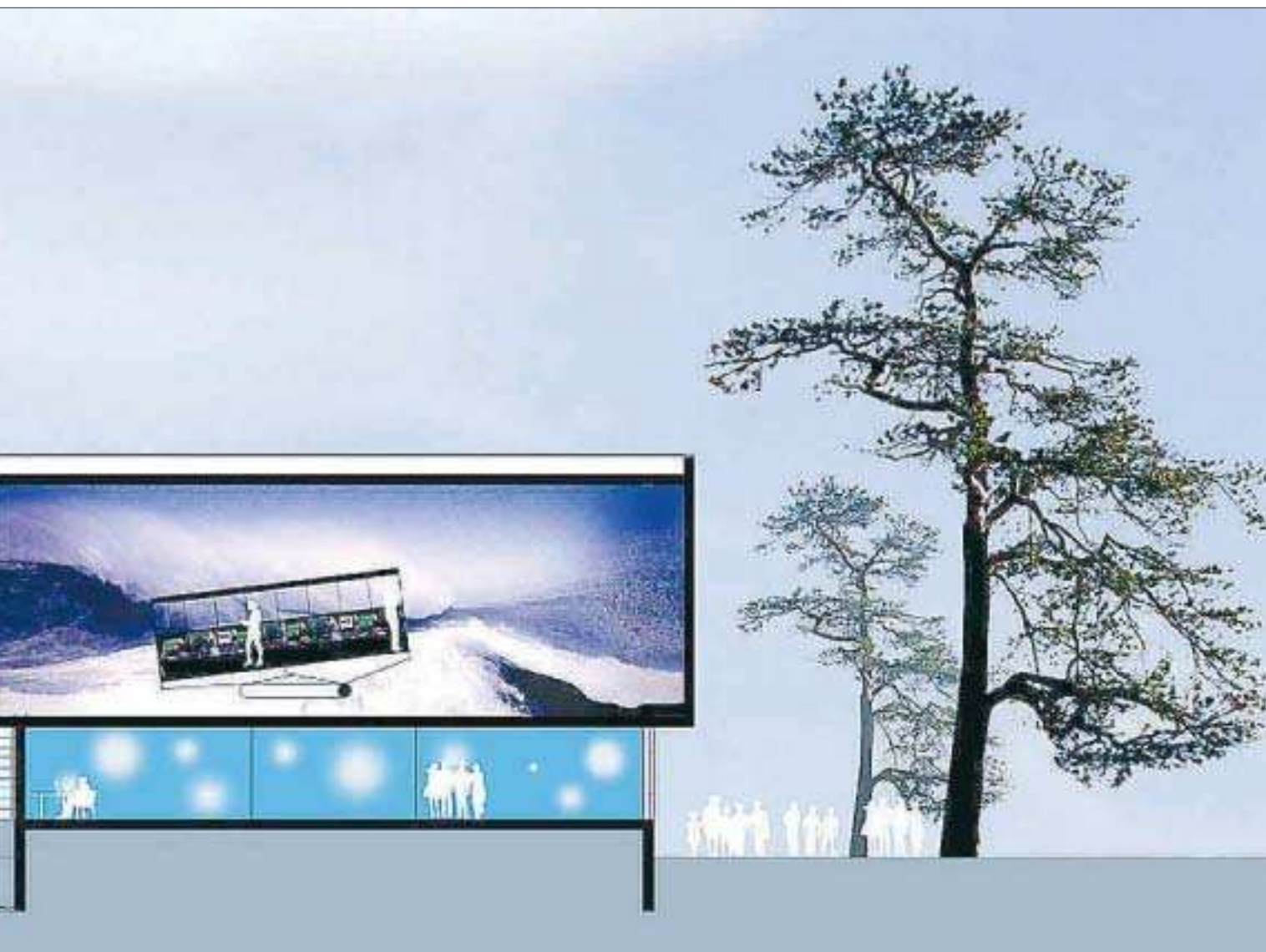
exempelvis tekniska störningar ombord, krishantering, bryggprocedurer och search

and rescue, rabblar Dan Roberts. Donning och Roberts är

eniga om att ett simulatorcenter skulle vara en stor tillgång. Att deras respektive re-

derier skulle använda centret är självklart. **Omodern teknik**
Idag övar Rederi ab Eckerö mest i Åbo. Orsaken är att de har mycket personal i riket. Viking Line däremot övar nästan enbart i Mariehamn. –Vi har en egen simulatorgrupp som samverkar med skolan. Vi sköter utbildningen ganska internt, på det viset kan vi skräddarsy efter våra förhållanden, berättar Dan Roberts. Att simulatorerna på Åland idag behöver uppdateras är säkerhetscheferna eniga om. –Tekniken i it-världen går så otroligt fort framåt, det man installerade i förrgår är ju omodernt idag, säger Bo-Gustav Donning. –Den utrustning som finns idag är en aning föråldrad. Dessutom behövs det kringutrymmen, debriefing-lokaler och annan utrustning, tillägger Roberts. Att investera i ett center är enligt Roberts en god idé. –Det är ett område som är starkt på frammarsch.

konkurrensfördelar

lаторer. Här ett snitt genom byggnaden sett från söder mot norr. Snittet går tvärs genom byggnaden i öst-västlig riktning.
Foto: ARKITEKTBYRÅ MARKUS LINDROOS KB

sjöfartsnäringsens efterfrågan och behov.

–Bland annat övningar som Crowd and Crises management, Bridge Resource Management, evakueringsövningar och andra typer av katastrofövningar i samarbete med sjösäkerhetscentret underlättas och är av högsta

prioritet för säkerheten ombord.

Marknadsundersökning

Kommittén anser att simulatorcentret i första hand bör användas för skolornas ordinarie utbildningsverksamhet. I andra hand kan centret ses som en försäljningsverksamhet.

–Omfattningen i fortbildnings- och kursverksamheten är beroende av marknadens behov, kundkretsen, sponsorer samt myndighetskrav.

Kommittén föreslår att en marknadsundersökning genomförs för att kartlägga intresset för fortbildning i anläggningen. Man påpekar också att en aktiv

försäljningsverksamhet kräver att man anställer fler instruktörer och att man aktivt marknadsför centret utanför Åland.

Rapporten har nu antecknats till kännedom. Ärendet hänvisas till fortsatt beredning i landskapets budget för 2009.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Carin Holmqvist, vd på Ålands investering ab:

”Visst kan man tjäna pengar på sjöutbildning”

Ålands investerings ab gjorde nyligen en marknadsundersökning bland internationella aktörer för att ta reda på vilket behov de hade av sjöfartsutbildning.

–Behovet finns och visst finns det möjligheter att bedriva utbildning affärsmässigt, säger Carin Holmqvist.

Ålands investerings ab koncentrerade sig i främst på fortbildningssidan då de gjorde sin undersökning.

–Vi tittade inte specifikt på simulator-delen, eftersom det redan fanns en grupp som arbetade med den och eftersom det finns begränsningar i sammanhanget. De simulatorer som finns tillgängliga idag används ju primärt i grundutbildningarna, säger Holmqvist.

Holmqvist tycker dock att

Ser affärsmöjligheter. Carin Holmqvist, vd på Ålands investerings ab, tror att det finns goda möjligheter för att tjäna pengar på sjöfartsutbildning.
Foto: MARIA NYKVIST

ett simulatorcenter skulle vara en tillgång.

–Man kan väl konstatera att om man tänker gå vidare

med simulatorcentret kommer det att skapa ytterligare möjligheter om man önskar att sälja utbildning externt,

och man skulle också stärka hela sjöfartsutbildningen på Åland.

Lönsamt?

När Ålands investerings ab gjorde sin marknadsundersökning vände man sig till rederier på och utanför Åland.

–Det finns ett behov av utbildningar, dels för att den operativa sjöpersonalen ska upprätthålla sina behörigheter, men även andra typer av fortbildningsbehov.

Finns det en möjlighet att tjäna pengar på utbildningen?

–Visst finns det möjligheter att bedriva utbildning inom det segmentet affärsmässigt, men det hänger också mycket ihop med verksamhetens försättnings. Att bedriva affärsvärksamhet inom offentlig förvaltning är inte så enkelt alla gånger.

MALIN LUNDBERG

Stöd **ROSABANDET** insamlingen i oktober

Via telefon: (018) 10005 bidrag 5€
och (018) 10010 bidrag 10€
Nordea 203218-11229
Andelsbanken 558704-419322
Ålandsbanken 660100-2303170
E-betalning: www.cancer.ax

Märk bidraget
”Rosa Bandet”

allt du behöver -*ändå klöver över!*

LEMKEN

Demokörning

med LEMKEN VarioPal 7x4 plog
samt traktor MF 6475 Dyna-6

måndagen den 20.10

KI 10-12 Jomala vid Jettböle skidskyttebana
KI. 15-17 Saltvik vid Hjortövägen 90 vid
infarten till Gammelgårdsvägen

F:ma ERIK MATTSSON

GODBY TEL 43 250
WARD. 09-20, LÖRD. 09-16, SÖND. 12-16,
BYGGLAGRET: VARD. 09-17, LÖRD. 09-14, SÖND. STÅNGT

VIRKES *rea*
-40-50%

Begränsat parti VI kvalitet.

Furu

22x150
22x200
32x125
32x200
38x100
38x200

Gran

22x150
22x175
32x125
32x150
32x200
50x150
50x175
50x200
50x225
50x250
61x158

Låna
bilsläp
gratis!

Gäller v. 43 vid kont. betalning.

CARL RUNDBERG AB

ÖNNINGEBY SÅG, TEL. 32 950 VARD. 08-17, LÖRD. 09-13
www.rundbergs.ax

Kampen för säljakt fortsätter

Säl i hetluften. Näringsminister Jan-Erik Mattsson (c) reser till Luxemburg på måndag för att föra fram Ålands önskemål om undantag från förbudet mot handel med sälprodukter. Foto: ERKKI SANTAMALA

Först drivgarnsförbudet, sedan vårfågeljakten. Landskapsregeringen arbetar nu intensivt för att ett förbud mot säljakt inte ska läggas till listan. Kravet? Ett generellt undantag för Åland.

Förslaget att förbjuda saluföring av sälprodukter i EU är högaktuellt. Syftet med lagen är att stoppa att sälar dödas på ett inhumant sätt men den kommer även att få konsekvenser för skyddsjakten på Åland. Redan tidigt i processen reste näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (c) till Bryssel för att föra fram landskapets åsikter till tjänstemännen som jobbar med ärendet. På måndag kommer han, den här gången i Luxemburg, åter att förklara varför jakten är viktig för Åland. Då behandlar EU:s miljöministerråd ärendet.

Intensivt lobbyarbete
Säl finns inte i södra Europa, medan antalet ökar snabbt i norr. Åland bjuds, tillsammans med sina finska, svenska och portugisiska bundsförvanter i frågan, på starkt motstånd från europeiska lobbygrupper. I juli samlades flera hundra demonstranter i Bryssel för att visa sitt stöd för förbudet till säljakt. Bilder på blodiga sälar som dödas med klubbor påverkar opinionen i en för Åland negativ riktning.
–Man tror att det blir en sakfråga i valet i EU-parlamentet i vår, konstaterar Jan-Erik Mattsson.

Jakt med klubbor
EU-förslaget har tagits fram utifrån den storskaliga jakt som finns utanför gemenskapen, menar landskapsregeringen. Hit hör länder som Norge, Namibia och Ryssland.
–Det som är grunden för vår jakt är något annat än den jakt som kritiseras. Det vi dö-

dar tar vi vara på.
Åland vill visa är att jakten behövs för yrkesfiskets skull. Dels för att reglera sälstammen, dels för att fiskare ska kunna nyttja produkten som en resurs och på det sättet kompensera utebliven fångst.
– Vår jakt är väldigt småskalig, säger Mattsson.

Föreslår undantag
Åland vill i första hand ha ett generellt undantag från förbudet.
– Vi vill att förslaget inte ska gälla på Åland. Sverige vill ha samma undantag.
Det andra alternativet är att det ska införas krav på certifiering av produkten. Det ska alltså gå att bevisa att sälen har avlivats på ett sätt som uppfyller krav på djurskyddsaspekter. I riket förespråkar man den sistnämnda modellen. Ålands synpunkt finns med som en bilaga.
Stoppas jakten ser det mörkt ut, enligt näringsministern.
– Vi får en okontrollerad utbredning av sälstammen.
– Jakten behövs för att vi ska kunna bedriva någon slags fiske i våra regioner.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Fakta/Säljakt

- I EU jagas säl i Sverige, Finland och Skottland.
- Behovet av skyddsjakt har ökat i takt med gråsälspopulationens tillväxt. En vuxen gråsäl äter sju kilo fisk per dygn.
- 40 procent av sälarna i Östersjöbeståndet finns på Åland och i Skärgårdshavet. Det utgör drygt 6.200 gråsäl.

Källa: landskapsregeringen

Hallå där!

Efter snart 35 års ”spelberoende” tycker Pafs vd Lars Porko att det är dags att lämna bolaget. Någon gång i trakterna av nästa sommar avgår han som vd, för att sedan sluta helt vid årsskiftet 2009/10.

Varför slutar du?
– Den dagen jag slutar är det dags att gå i pension. Men jag slutar alltså inte helt än. Tanken är att en ny vd ska vara på plats någon gång nästa sommar, därefter ska jag jobba med ett projekt och som rådgivare för den nya ledningen fram tills slutet av 2009.
Ser du fram emot att gå i pension?
– Nja, jo. Jag har varit spelberoende i 35 år nu så en avvänjning kommer nog att ta sin tid. Men efter det kommer en ny tid med nya möjligheter, och det kan bli riktigt roligt.
Har du någonting speciellt planerat?
– Jag ska sätta mig i gungstolen. Sen blir det mycket aktiviteter och nöjen men inget jobb.

Hur skulle du beskriva in tid på Paf?
– Efter 34 år på Paf, 35 år när jag lämnar, är det så mycket som har hänt och så många tankar jag bär med mig att jag helst låter bli att kommentera enskilda händelser.
Hurdan person skulle du helst se tog över efter dig?
– Jag vill se en person som kan föra Pafskutan vidare på de händelserika haven.

MARIA NYKVIST

Buster fick motorstopp
■ En Busterbåt med två personer ombord fick motorstopp utanför Degerby i går på dagen. En sjöbevakningspatrull som var i närheten bogserade in båten till Degerby.

Inget beslut om idrottscenter
■ Kommunstyrelsen i Finström ajournerade kommunstyrelsemötet som hölls i veckan, och återupptar det på måndag den 20 oktober.
Inga beslut har därför ännu fattats i frågan om skolan i Pålbole eller vad som händer med upphandlingen av Ålands Idrottscenter i Godby. (mn)

Ninjamannen åkte färja
■ Enligt uppgifter till Nya Åland sågs den så kallade Ninjamannen åka med Eckerölinjen till Sverige igår på eftermiddagen. Ninjamannen har setts på Åland några dagar i veckan och är känd från svenska kvällstidningar. (ke)

Åländsk polis polisanmäld

Häradsåklagare Marina Ek-Bäck har fått in en anmälan mot en polis på Åland rörande ärekränkning och misshandel. Hon har precis inlett utredningen och kan därför ännu inte bedöma anmäls trovärdighet.

I slutet av förra veckan anmälde en privatperson en polis i Mariehamn. Han menar att polisen knuffat honom samt vid ett flertal tillfällen kallat honom ”jävla psykfall” och ”far hem och åt din psykmedicin”.
Eftersom polisen på Åland inte utreder anmälningar som rör de själva ligger ärendet sedan i torsdags under häradsåklagare Marina Ek-Bäck.
– Det finns en anmälan som eventuellt rör sig om ärekränkning och lindrig misshandel. I det här skedet väntar jag besked från Länsstyrelsen i Åbo om vilket polisdistrikt som får utreda ärendet, säger Ek-Bäck.
Kan suspenderas
Enligt Ek-Bäck är det ännu oklart om polisen var i tjänst vid det eventuella brottstillfället.
– Jag vet egentligen inget om detaljerna ännu, utan jag måste höra målsägande närmare och se om det finns bevis och så vidare. Av den anledningen kan jag heller inte kommentera trovärdigheten kring anmälan, säger hon.
Så fort ett polisdistrikt får

Anmäld. En person har anmält en polis i Mariehamn. Länsstyrelsen i Åbo utreder nu vilket polisdistrikt som ska få i uppgift att utreda ärendet som rör ärekränkning och lindrig misshandel.

i uppdrag att utreda ärendet är det upp till **Camilla Hägg-lund**, Åland polismästare, att ta ställning till om den anmälda polisen kan fortsätta att arbeta under utredningstiden.

Någon gång under nästa vecka blir det aktuellt för henne att fatta det beslutet.
– Med tanke på att det är en relativt lindrigt anklagelse tror jag inte att det kommer

att bli fråga om något sådant, säger Ek-Bäck.
Straffsatsen för lindrig misshandel är böter och för ärekränkning böter eller fängelse i högst sex månader.

Den berörda polisen vill inte kommentera anmälan.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 469

Sent bokslut för 2007 tvingar församlingen hårdspara

107.000 euro minus i fjol

Gudstjänster kan flyttas. Att hålla gudstjänster och förrättningar i församlingshemmen i stället för i kyrkan vore ett sätt att spara pengar. Foto: ERKKI SANTAMALA

Finström-Geta församling måste spara 8.000 euro per månad för att bli kvitt underskottet på 107.000 euro i fjolårets bokslut, som nu sent omsider blivit färdigt.

Sparbeslutet fattades av kyrkofullmäktige i torsdags.

När årets budget gjordes upp i fjol visade det sig att minuset blir 85.000 euro också för 2008. En arbetsgrupp tillsattes för att få loss församlingen ur penningknipan.

En ekonomiplan gjordes upp för att bokslutet för 2009 ska visa ett minus på bara 10.000 euro. 2010 ska ekonomin vara i balans, enligt planen.

–Församlingen är i den lyckliga situationen att flera tjänsteinnehavare går i pension nästa år – kyrkoherde **Michael Urch**, kaplan **Heikki Turakka** och den deltidanställda kanslisten. Alla tjänster kommer inte att ersättas rakt av, förklarar kyrkofullmäktiges ordförande **Lars Rögård**.

Bokföringsbyrå

Löneräkningen tas omhand av en bokföringsbyrå, som möjligen också ska ta hand om församlingens bokföring, och det innebär att församlingens ekonom eventuellt kan åta sig också den nuvarande kanslistens uppgifter. På den indrag-

na kaplanstjänsten sparar man kanske 50 procent av heltid.

–Men det räcker inte för att minska utgifterna så mycket som vi behöver göra för att få ekonomin i balans 2010. Det är nödvändigt att dra in, eller ändra om, ungdoms- och arbetsledartjänsten som församlingen har i Godby, säger han.

Den tjänsten innehas i dag av **Sonja Winé**.

Men det betyder inte att ungdomsledaren avskedas, förtydligar han, utan att tjänsten delvis kan kombineras med andra uppgifter.

Försenat bokslut

Lars Rögård återkommer till bokföringen som varit problematisk i flera år.

–Först i torsdags, samma dag som kyrkofullmäktige hade möte, fick vi bokslutet för 2007. Det är ju alldeles uppåt väggarna att det kommer så sent.

För att betala den redan insamlade kollekten till mottagarna har församlingen varit tvungen att låna pengar.

–Nu är kollektpengarna på drygt 11.000 euro betalda, meddelar Lars Rögård.

Höjd kyrkoskatt

En delförklaring till de ekonomiska bekymren är att skat-
töresutvecklingen inte har varit bra, särskilt under de två

senaste åren. 2007 kom cirka 30.000 euro mindre än budgeterat in via kyrkoskatten.

Varför det? Har folk skrivit ut sig ur kyrkan?

–Min känsla är att särskilt Finström har många företagare som betalar kapitalskatt till staten i stället för kommunalskatt. Kommunerna får ju kompensation via landskapsbidraget, men inte församlingarna.

Därför beslöt kyrkofullmäktige att höja kyrkoskatten från 1,85 procent till 1,95 procent – i realiteten 1,95 procent av inkomsten.

Säljer mark?

En annan möjlighet som församlingen har är att sälja en del av de egendomar som finns i form av mark och skog. Bland annat äger församlingen mycket mark vid stränder.

–Enligt arbetsgruppen kan en del eventuellt säljas för att finansiera utbyggnaden av begravningsplatsen, konstaterar Lars Rögård.

Han gör ingen hemlighet av att församlingens ekonomi är usel i dagsläget.

–Om församlingen hade varit ett aktiebolag så hade den gått i konkurs. Så allvarligt är läget.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Förhandlingar med svenskt flygbolag

Landskapsregeringen beslöt i går att inleda kontraktförhandlingar gällande Stockholmstrafiken med Avitrans Nordic Ab från Bromma.

Det nuvarande avtalet för flygtrafiken mellan Mariehamns flygplats och Stockholm Arlanda, som ingicks 2006 med Air Åland går ut i februari nästa år. Det nya avtalet gäller tiden februari 2009 till februari 2012.

Förhandlingspartnerna är den operatör som Air Åland Ab idag anlitar för sina flygningar på linjen. Endast innehavare av tillstånd kunde lämna in anbud men Avitrans anger i anbudet att de kommer att anlita Air Åland för bokning och försäljning av resor om de får kontraktet.

Förhandlingarna beräknas vara slutförda före den 1 december. (ak)

Församlingens anställda:

”Vi känner oss idiotförklarade”

–Vi känner oss idiotförklarade.

Så tycker en församlingsanställd om sparplanen, och hur beslutsfattarna har behandlat personalens åsikter och egna sparförslag.

–Personalen har mått fruktansvärt dåligt i dag.

Det säger diakonen **Eva Lindblom**, en av de anställda som berörs av sparplanen som Finström-Geta församlings fullmäktige nu godkännt.

Hon, ungdomsarbetsledaren **Sonja Winé** och församlingsmästaren **Susanne Johansson** ger flera exempel på hur de har blivit överkörda av beslutsfattarna. De blev inte tillfrågade när ärendet förbereddes, och de har haft svårt att få förhandsinformation om hur sparplanen ser ut.

–Vi brukar säga att vi börjar dagen med att läsa tidningarna, så ser vi om vi har fått sparken.

Därför krävde de att bli kallade till fullmäktigemötet i torsdags. Där fick de också rätt att tala - till att börja med.

–Men sedan sade (ordföranden) **Lasse Rögård** att han inte tänkte låta oss få ordet mera. ”Jag vet redan vid det här laget vad ni tycker”, sade han.

Många frågor

Personalen hade och har fortfarande många frågor som de vill ha svar på. Här är några av dem:

■ Hur förklarar ni höjd skatt och minskad verksamhet för

Drabbas av sparkrav. Personalen på församlingens lokaler i Godby center är upprörd över hur beslutsfattarna har drivit igenom sparpaketet.

församlingsborna?

När skatten höjs ökar risken för medlemsflykt, och när någon lämnat kyrkan räcker det inte med sänkt skatt för att han eller hon skall återvända.

■ Vad är det centrala i kyrkans verksamhet?

–Vill man ha en levande för-

samling med mycket verksamhet, eller en samling tomma byggnader? Om man drar in ungdomsledartjänsten försvinner halva verksamheten.

■ Vilken vision har ni för framtiden?

Det borde inte bara handla om pengar. Den åsikten kom-

mer personalen flera gånger tillbaka till när de talar om att församlingens uppgift fortfarande är att få ut det kristna budskapet.

–Församlingen är inget företag. Det är en ideologisk organisation. När pengar och Mammon tar över går jorden under, sägs det. Tar man bort personalen som jobbar med människor är det här ingen kyrka längre, säger Eva Lindblom.

Lärt känna unga

Att dra in ungdomsledartjänsten vore att rycka undan matan för en verksamhet som börjar ge resultat. Att ungdommar hälsar på församlingens personal när de möts i Godby, och vet vad de heter, är ingen självklarhet. Men så har det gått här.

–När de kommer till skriftskolan är vi redan bekanta med dem.

Om församlingen släpper det arbetet nu kan det ta många år att bygga upp det igen när ekonomin är bättre.

Samma sak är det med körverksamheten som försvann när den ordinarie kantorn slutade. Klapp och klang-verksamheten och föräldra- och barngruppen finns kvar, men nu är det diakonen och ungdomsledaren som leder dem.

Egen sparplan

När personalen granskat siffrorna har man kommit fram till att besparingskraven skulle kunna uppfyllas med naturlig avgång i församlingen.

Och de har själva gjort ett förslag till sparplan som går ut på att ingen tjänst försvinner. Det innehåller en lång rad förslag, bland annat:

■ Håll gudstjänsterna i Geta i församlingshemmet under vinterhalvåret, med undantag för jul, påsk och förrättningar.

■ Utöka frivilligarbetet.

■ Bli bättre på att hyra ut församlingens lokaler.

■ Sätt fart på skogsavverkningen, eller sälj skog och mark.

Flera av åtgärderna finns också i spargruppens förslag. Men efter att de anställdas förslag överlämnats till kyrkorådet ”försvann det någonstans”.

Ingen frågade

Att få sitta vid beslutsfattarnas bord men inte bli hörda - det retar personalen, som känner att den inte fått den respekt den förtjänar.

–När vi satt där på mötet var det ingen som frågade oss något. Ingen!

De vet att de inte är ensamma om åsikten att sparförslaget är dåligt underbyggt. Det finns varken siffror eller någon konsekvensbedömning att ta ställning till.

–Några har försökt hjälpa oss, men de fick inte de krafter de behövde på fullmäktigemötet. Det var i alla fall fint att se att de som brydde sig om oss var både yngre och äldre.

Och de känner att de har kyrkoherden **Michael Urchs** stöd.

Text & foto: PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Väska stals från lägenhet

■ En väska som förvarats i en lägenhet på Ålandsvägen i Mariehamn har stulits. Händelsen skedde i lördags och den har polisanmälts. Polisen har också tagit emot en anmälan om en cykelstöld. Cykeln försvann från Strandsnäs Motell för två helger sedan.

Utöver detta har även ett snatteri anmälts. Det handlar om en röd varningslampa som tagits från Sundblomsvägen i Jomala i fredags. (ml)

Nyan rättar

Rätt hus som såldes i Gölby

Såldes i september. Detta hus i Jomala Gölby sålde Lillemor Christin Ränä och Pentti Kalevi Ränä till Camilla Jäkälä och Johan Jansson för 165.000 euro. I samband med fastighetsaffärerna publicerades i misstag en bild som föreställde grannhuset. Foto: JONAS EDSVIK

Smör bra mot allergier

Fråga: Smör-margarin-snacket! Ger du oss äntligen hela sanningen? Vilket skall man äta?

Svar: Någon sanning har jag inte att komma med, men vad jag tycker är en annan sak. Hemma hos oss äter vi både smör och margarin. Personligen föredrar jag smör på bröd och potatis, mest för att det känns naturligt och smakar bäst. Jag bakar med bakningsmargarin och använder olivolja till stekning. När barnen var små drack de röd mjölk. Smör har de alla gärna ätit direkt ur byttan - när man inte ser det - och det tror jag att alla ungar gör.

Populärt

Margarinet gjorde entré på världsmarknaden 1869. Det konstruerades för att vara ett billigt smörsubstitut för arbetarklassen. Under andra världskriget rådde stor brist på smör vilket gjorde att margarinet blev populärt. I dag pratar man om mättade- och omättade fetter. Allmänt vet vi att smör har

Fokuserar på kärnverksamheten. Smörmästaren Stig-Erik Kalm och Dan-Erik Persson gör sig redo att packa drygt 500 kilo smör. Bilden är från ÅCA:s mejeri.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

ohälsosamma fettsyror och att man skall äta margarin och använda matolja, helst de magra varianterna enligt reklam.

Fakta

Smör görs så att man vispar gräddes så pass länge att membranerna mellan fettdropparna slås sönder och fettet klumpas ihop sig. Smöret består då av 80% fett, 15% vatten och lite kolhydrater samt protein. Smöret saltas.

Margarin produceras med vegetabilisk olja som råvara. På kemisk väg gör man sedan oljan hård, antingen genom härdning eller omestring. Efter det tvättas man bort smaken och bleker bort den naturliga grå färgen. Till sist tillsätter man smak och färgar margarinet gult, så att det skall likna smör.

Under tillverkningsprocessen används bland annat fosforsyra, lut, aceton, blekmedel, nickelkatalysator och

extraktionsbensin. Enligt livsmedelsverket får det i margarin förekomma föroreningar så som bensin, nickelrester, metanol, lösningsmedel och kemikalier från båt tankar.

Hälsa

Vi blir sjukare och fetare och det mättade fettets farlighet ifrågasätts hela tiden. Att man får hjärt- och kärlsjukdomar av mättat fett (finns i smör, gräddes och kött) är allmänt känt. Att man blir fet av smör är också känt. Vi vet också att fleromättade fettsyror sänker blodfetter och kolesterolhalten i blodet. Vad vi inte pratar högt om är att man kan bli lika sjuk av omättade fettsyror som av mättade. Obduktioner har visat att också omättade fettsyror sätter sig i kärlväggarna och leder till åderförkalkning med blodpropp som följd.

Modersmjölk

Fett i stora mängder gör att

man blir fet oberoende om man brer det synligt på sin smörgås eller om man äter det osynligt i chips.

Tänkvärt är att modersmjölk innehåller massor av mättat fett och kolesterol - hur har naturen fixat till det så att våra känsligaste nyfödda skall näras av något som är så farligt? Förre användes smör, talg och ister som fett i matlagning. I dag har vi oändliga varianter av fettsammansättningar för var och en - det är bara att välja.

Till sist kan nämnas att en undersökning i Sverige visade att skolbarn som hade smör på smörgåsen hade mycket mindre astma och allergier än de barn vilka använde margarin på sin smörgås.

Källa: Debatt på svenska livsmedelsverkets hemsida.

Tina

Tillskott. Ålands sjöfartsmuseum vill göra den permanenta utställningen ännu mer attraktiv. Donationen från Rakel Karlsson går därför troligtvis till en bryggssimulator.

Museum köper bryggssimulator

Arvet på 150.000 euro som Ålands sjöfartsmuseum fick i somras går troligtvis till en bryggssimulator.

-Och räcker det till mer kostar vi på och gör utställningen ännu mer attraktiv, säger museichefen Hanna Hagmark-Cooper.

I somras fick Folkhälsan och Ålands sjöfartsmuseum helt oväntat arva en lägenhet på Norragatan i Mariehamn efter **Rakel Karlsson**. Vid försäljningen av lägenheten fick de 300.000 euro att dela på. Att Folkhälsans del skulle gå till en fond vars avkastning ska stöda rehabiliteringen av reumatiker var redan bestämt. För museets del var det

inte specificerat vad pengarna skulle gå till, men museet försäkrade att arvet inte skulle gå till driften. Nu har de sett över möjligheterna och kommit fram till en lösning.

-Vi ska göra permanenta investeringar i museet lagom till ombyggnationen är klar. En bryggssimulator till exempel, vilket så klart innebär att utställningen blir ännu attraktivare, och att vi kan satsa på sådant som vi inte skulle ha haft råd med annars, säger Hanna Hagmark-Cooper.

Enligt planerna ska det utbyggda sjöfartsmuseet vara klart och öppnas för allmänheten sommaren 2011.

MARIA NYKVIST

Finländarna i behov av D-vitamin

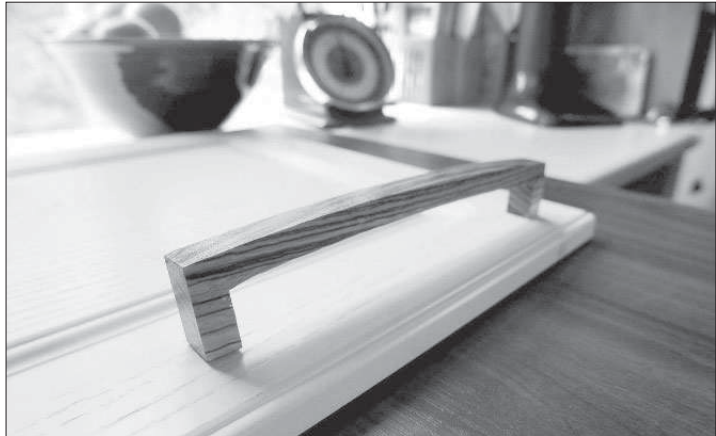
■Osteoporosförbundet efterlyser nya effektiva medel för att medborgarna ska få tillräckligt med D-vitamin. För tillfället lider 40 procent av finländarna av D-vitaminbrist.

Förbundet vill att vitaminen ska läggas till i livsmedel mer än det görs för tillfället. Förbundet påminner också att det i Finland under året förekommer endast två så ljusa månader att kroppen själv klarar av att producera tillräckliga mängder D-vitamin.

Speciellt bekymrade är man inom förbundet för dem som befinner sig på långtidsvård och inom äldreomsorgen. Enligt förbundets uppgifter sker fyra av tio höftbensbrott just på personer inom anstaltsvården. En stor del av de här fallen kunde man förebygga med D-vitamin. (FNB)

Nyan rättar

Handtag i Zebrano

Detalj i annat trä. Detta kökshandtag är i det exklusiva träslaget Zebrano, inte ek vilket påstods i Nya Ålands hemmabilaga. Foto: JONAS EDSVIK

Var de bågskyttar?

Vilka är gossarna på prispallen? Bågskyttar eller friidrottare?
Bilden är från 1961.

Etnolog **Chatarina Lönnroth-Sundman** vid Ålands museum tar emot upplysningar om bilden.

Hon nås på telefon 25 428 eller 040 55 65 984 eller med e-post: chatarina.lonnroth-sundman@regeringen.ax (ka-f)

Tre prisbelönta.

Vilka är de? Och vad var de för slags tävling?
Foto: ÅLANDS MUSEUM/
FOLKE ROSTÉN

Lär dig använda din GSM-telefon mångsidigt.

Tisdagen den 21.10 kl.18.30 i Röda Korsgårdens matsal

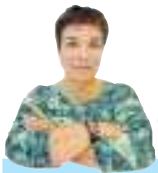
Skriv och ta emot textmeddelanden, gör telefonnummer listor, väckarklockan etc.

Andreas Sjöström visar och svarar på frågor.

Ta med din egen telefon! Fritt inträde!

Alla välkomna.

Vid ev. frågor ring till ABF-Åland tel.16707

Kiki Alberius-Forsman
Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn
LUKAS

Vi firar 1-15 år

Teodor Skogberg fyller 10 år i morgon den 19 oktober. Gratiskramar kommer från mor-mor och morfar.

Kaspian Rosendal Verkstads-vägen fyller 3 år i dag den 18 oktober. Kaspian gratuleras av mamma Linda och store-bror Jesper.

Filip Holmström i Saltvik Kvarnbo fyller 2 år i morgon den 19 oktober. Filip gratuleras av farfar, farmor och far-bror.

Isak Mattsson i Jomala Gottby fyller 4 år i morgon söndagen den 19 oktober. Grattishälsningarna kommer från farmor och farfar i Sund Tranvik.

Gratulerar 60 år

INGEGÄRD WICKSTRÖM
Namn: Ingegärd Gunilla Wickström.
Född: den 24 oktober 1948 i Mariehamn.
Bor: i Sund Finby.
Yrke: sjukpensionär, har tidigare stått vid ACS:s kirurgiska avdelning och varit elevövervakare och städare vid Ålands hotell- och restaurangskola.
Intressen: handarbete och att jobba i trädgården.
Familj: make **Kurt**, barnen **Stig**, **Desirée** och **Joackim**. Barnbarnen **Lina** och **Louise**.
Födelsedagen: firar med öppet hus i hemmet på födelsedagen fredagen den 24 oktober efter klockan 13.00.

Döda

SAGA JANSSON
Den 12 oktober avled **Saga Elisabeth Jansson**, från Mariehamn. Hon var född den 16 oktober 1940 på Sottunga.
Saga Jansson var äldst av fyra syskon.
Hennes yrkesbana kom att handla mestadels om den dåvarande kooperationen. Hon började som ung att arbeta som försäljare i Sottunga andelshandel, men flyttade senare till Mariehamn där hon arbetade en kort tid på Consa bar.
I slutet av 1950-talet började hon som bokföreläsare inom Samgång. På den tjänsten stannade hon ända till 1990. Hon blev huvudbokföreläsare och avancerade 1981 till kontorschef. Hon belönades 1982 med Centralhandelskammarrens förtjänstmedalj för 25 års värdefulla insatser i företaget.
Saga Jansson var på den tiden en av de få kvinnliga kontorscheferna på Åland.
När Samgång, som då blivit Varmans, avslutade företagssamheten 1990 började hon arbeta vid Fastighetscenter Ab där hon bland annat sålde lägenheter och hus.
Hon var känd som en person som lade mycket tid och omsorg om att utföra sitt arbete på bästa sätt. För tre år sedan gick hon i pension.
På fritiden ägnade hon sig allra helst åt sommarstugan och blomlanden på Sottunga. Så länge hälsan medgav så tillbringade hon inte bara somrarna utan också vår och höst på stugan. Hon umgicks gärna med de många vännerna och hon tyckte om att handarbeta.
Sörjande är systemen **Gun Jansson-Bjon**, brodern **Kjell Jansson** med familj samt brorsonen **Robert**.

Döda

YRJÖ DAHLSTRÖM
Den 14 oktober avled **Yrjö Ilmari Dahlström** i Mariehamn. Han var född den 20 maj 1913 i Sibbo och änkan efter **Edith**, född **Eriksson**, som avled för två år sedan.
Efter giftermålet den 31 december 1938 kallades Yrjö Dahlström till sitt lands tjänst i kriget mot Sovjet. Han deltog i vinterkriget på Karelska Näset och var även ute i fortsättningskriget vid Hangö-fronten och Klimentski holme i Onega.
Till Åland flyttade han med sin maka 1945 från Ingå.
1947 kom han i sjöbevakningens tjänst som sjöbevakningsbåtsman och tjänstgjorde först på Storklubb. En tid var han på sjöbevakningsfartyget Tiira och därefter stationerades han på Enskär i åtta år.
Ungefär ett år var Yrjö Dahlström i tjänst på Saggö innan han flyttade till Kökars sjöbevakning. Där stannade han sedan till pensioneringen 1968.
Därefter har han ägnat sig åt andra uppgifter, varit varumottagare på varuhuset Varmans och fungerat som eldare vid Ålands centralsjukhus. Byggnadsarbete, målning och tapetsering tyckte han också om att jobba med.
I början av 1990-talet flyttade makarna till Mariehamn. Paret var aktivt i Åland missionsförsamling.

OBS! Det händer

LÖRDAG 18.10 BIO
■■ **Bio Savoy kl 18.00.** Vicky Christina Barcelona. F-11/9. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.
■■ **Bio Savoy kl 20.00.** Max Payne. F-15/13. Filmen får tre stjärnor av Nyans recensent.

DANS
■■ **Arkipelag restaurangen kl 22.00.** Sunrize och Dj Totte.

LOPPIS
■■ **Hammarland, Skarpnåtvägen 592, kl 11.00-15.00.** Loppis.

NÖJE
■■ **Parks bar kl 22.00.** Rosa Körberg & the Old Boys.
■■ **Disnos bar kl 22.00.** Made in Thailand och Eläkeläiset.

SÖNDAG 19.10 BIO
■■ **Bio Savoy kl 18.00.** Vicky Christina Barcelona. F-11/9. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.
■■ **Bio Savoy kl 20.00.** Max Payne. F-15/13. Filmen

Wilma, 3 år, och Julia, 8 år, har fått en lillasyster. Lillflickan föddes den 14 oktober kl 12.33. Hon var 51 cm lång och vägde 2.980 gram. Föräldrar är Ewa och Mats Danielsson i Saltvik Ödkarby.
Foto: ANDREAS DIENERT

Ny på Åland

Ett stort fritidsintresse var cykling. På sommarstället i Föglö Björnsboda vistas de ofta och där firades också Yrjö Dahlströms 95-årsdag i maj i år.
De sista åren tillbringade han på Trobergshemmet i Mariehamn.
Närmast sörjande är barnen **Rode**, **Jerker**, **Damaris** och **Mirjam** med familjer.

Hälsningar från Titte

■ Flunssan har knäckt Nyans trädgårdsskribent. **Titte Törnroth-Sarkkinen** låter hälsa att hon är tillbaka nästa vecka.

Annonsera i den tidning du själv läser!

FÖRLOVADE

Lotta Sandbacka

Fredrik Sjölund

10.10.2008 i Helsingfors

DÖDA

Vår kära syster, faster och svägerska

Saga Elisabeth Jansson

* 16.10.1940
† 12.10.2008

Det är tid för en lång resa, en färd till ett annat land, ett land som finns i vårt inre, osynligt och utan band.

Där är ljuset ett sätt att leva, ett smycke är mörkret där, och det största berget man har att bestiga är att lämna sin egen värld.

Det är tid för en lång resa för ett möte med HAN SOM ÄR.
(Bo Setterlind)

Gun Kjell och Susanne Robert

Tack för alla roliga stunder tillsammans.
Adrian och Danina

Jordfästningen äger rum i Mariehamns gravkapell lördagen den 25 oktober kl 15.00. Därefter minnesstund i Folkhälsans Allaktivitetshus vartill alla vänligen inbjudes.

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” En ung man mellan femton och femtio kan aldrig undgå att väcka berättigad beundran, så framt han är fullt nykter.

FALSTAFF FAKIR (AXEL WALLENGREN 1863-1896)

Måleri fyllt av berättelser

Evamaria Mansnerus i Ålands konstmuseum

–Varje bild är en berättelse i sig, säger Evamaria Mansnerus som bjudits in för att visa sina stora uttrycksfulla målningar i Ålands konstmuseum.

Men berättelserna överlåter hon åt var och en att formulera.

Utställningen kallar **Evamaria Mansnerus** just ”Berättelser”. Någon särskild avsikt säger hon sig inte ha haft med berättelserna, annat än att hon levt med dem. Det vi får se är glimtar ur olika livskeden, en mor som insjuknar i Alzheimers sjukdom, äldsta dottern som flyttar hemifrån, intryck från en resa till Berlin med tankar bland annat kring den fallna Berlinmuren och gatukonsten.

I en egen beskrivning av utställningen skriver Evamaria Mansnerus bland annat: ”Det jag ger er här är min dagbok. Det mest privata – det som är så himla allmänt.”

Dramatik och en god portion humor ingår också, som i arbetena ”Det kan hända” I och II där en rätta både bits och hotar bli biten.

Olika tolkningar

Att berättelserna som finns inrymda i bilderna varierar med betraktaren har hon fått belägg för när hon visat målningarna för olika personer som besökt henne hemma på Föglö.

–Alla har sina egna tolkningar, det är inte bara mina berättelser, konstaterar hon.

Du målar gärna i stort

Oljemålningar. Evamaria Mansnerus håller för första gången en separatutställning i Ålands konstmuseum. Femton arbeten i stort format ingår.

format, eller gömmer du också några små målningar någonstans?

–Jag dras till de stora formaten och jag skulle faktiskt gärna måla ännu större, säger hon med ett litet skratt.

Men det kan väl vara lite svårt att sälja stora svårplacerade målningar?

–I princip räknar jag faktiskt inte med att någon skall köpa dem och det har inte heller någon betydelse för mig. Jag tänker aldrig på om det jag gör går att sälja eller inte. Men jag värderar högt att jag får göra vad jag vill.

–Jag har ju min försörjning ordnad ändå, tillägger Evamaria som också är konstlärare

vid grundskolan i Föglö.

Konstlärare

Eva Marie Mansnerus är född i Järfälla i Sverige men hennes far kom från Föglö och

där har hon sin släkt. Sedan 1989 är hon bosatt på Föglö. Sin konstutbildning har hon fått både i Sverige, i Finland och på Åland och hon fick behörighet som konstlärare år

2005.

I konstmuseet har Evamaria Mansnerus tidigare visat sina arbeten bara i samutställningar. Senast hon hade en separatutställning i Mariehamn var år

Rött. Varmt och kraftigt rött använder konstnären gärna, som här i målningen ”Fyra generationer”.

Teckningar. För första gången ställer Evamaria Mansnerus också ut teckningar. ”Människa” är ett exempel.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

norden
Nordens Institut på Åland

MORDEN I NORDEN
Onsdag 22.10

Deckarförfattare

ARNE DAHL

från Sverige
Litteraturvärd:
Katarina Gäddnäs

Plats: Restaurang INDIGO
Tid: kl. 19.30
(ingen förhandsanmälan)

Välkomna!

Foto: Sara Arnald

www.nipa.ax

Rena Kläder

UNGA RÖSTER I NORDEN

Tisdag 21.10 kl 19.00
Mariehamns stadsbibliotek

Föreläsare:

Tone Alin,

informatör i Sverige för
nätverket Rena Kläder.

Rena Kläder är den svenska delen av det internationella nätverket Clean Clothes och arbetar för att myndigheter och konsumenter skall ställa krav på leverantörer och att mänskliga rättigheter respekteras i produktion av kläder och skor.

www.renaklader.org
Välkommen!

norden
Nordens Institut på Åland
www.nipa.ax

norden
Nordens Institut på Åland

**Kökar Hembygds
förening**

Ryska hjärtan

Marika Lagercrantz skådespelare **Mårten Falk** gitarr

Sö 26 oktober 15.00

Kökar Kyrka

Marika Lagercrantz läser texter.
Mårten Falk spelar gitarrmusik.

Marika Lagercrantz och Mårten Falk

besöker, som nyan tidigare noterat, Kökar och framträder med rysk poesi och rysk musik på gitarr i Kökars kyrka söndagen den 26 oktober. **Sylvia Sundström** i kulturnämnden, som är arrangör, hoppas att många både på Kökar och utifrån skall ta tillfället i akt och komma för att lyssna till Lagercrantz och Falk som tidigare gjort en turné till tio orter i Sverige med samma program. Marika Lagercrantz är känd skådespelerska från scen, film och tv-produktioner och Mårten Falk känd gitarrist som nyligen lyft fram en glömd rysk musikskatt på skiva.

Sylvia Sundström säger att konserten lagts kl. 15 för att utifrånkommande skall kunna ta färjan från Långnäs till Kökar kl.10 och färjan från Kökar efter konserten kl. 17.50. □

Deckarförfattaren Arne Dahl besöker

Åland på onsdag, den 22 oktober, inom ramen för Nordens instituts serie ”Morden i Norden”. **Arne Dahl** framträder på restaurang Indigo kl. 19.30 och kvällens litteraturvärd är **Katraina Gäddnäs**. Någon förhandsanmälan behövs inte, meddelar Nordens institut □

Ledarskribent | 528 464 | harriet.tuominen@nyan.ax

”Strömmingen är borta, Nyan är kvar”

I vår ungdom skrev jag en gång att Nyan, utöver mycket annat, var bra att slå in strömming i. Inte nu längre, men det finns annat att fylla tidningen med. För även om strömmingen är borta så är Nyan kvar! Liksom mycket annat fint här i livet, som man kanske tar för givet när man är ung. När man mognar får man ett annat perspektiv. En tur i svampskogen en vacker höstdag eller en god lammgryta och ett glas vin på tumanhand med maken en helt vanlig vardagskväll. Det värmer. Och nu har jag tiden. Jag njuter helt obeskrivligt som pensionär på deltid. Så mycket tid att förfoga över, men ändå kvar på jobb. Frågan är om jag någonsin har haft det bättre. Eller någonsin kan släppa greppet helt.

Foto: Stefan Öhberg

Nya Åland

Värmer vardagen

PORTRÄTTET / Robert "Musse" Westerlund, 21 år, spontan

Musse blir piggg av dans

Han föddes i Colombo på Sri Lanka, adopterades som bebis till Järfälla i Sverige, och flyttade som liten pojke till Saltvik på Åland.

–Jag tror att jag har blivit en starkare och klokare människa tack vare att jag flyttat så mycket. Jag skulle inte vara samma person annars.

Fakta/Robert Westerlund

Namn: Robert Dinesh Channa Westerlund.

Ålder: 21 år.

Bor: i Saltvik Bertby.

Familj: mamma **Kristina Westerlund** och storebror **Fredrik Westerlund**.

Gör: hoppar in på sjukhuset och på dagiset Blåbäret.

Vill: hitta något att studera vidare inom nästa höst.

Kan: dansa.

Hoppas: på att få resa mycket, speciellt i områden som inte är vanliga turistmål, för att få uppleva "verkligheten".

träffa sin biologiska mamma, ett möte som han i efterhand har tänkt mycket på.

–Jag kommer ihåg känslan. Det kändes lite konstigt, men på något sätt visste jag ändå att det var min mamma. Vi var ut och åt tillsammans med henne, och hon visade mig små saker, till exempel hur man äter med fingrarna. Hon tog verkligen vara på

den där stunden, hon visste kanske att det var den gången och aldrig mer som vi skulle träffas. Det fattade jag först inte då när jag var så liten, men det är sånt som jag har funderat mer på efteråt.

Musse vet varför hans mamma beslöt att adoptera bort honom. Ändå skulle han vilja veta mer exakt.

–Jag skulle vilja fråga om det fanns fler orsaker som spelade in. Och om jag skulle träffa farsan skulle jag förstås fråga varför han övergav mig.

Att det blir en resa till Sri Lanka någon gång i framtiden är säkert. Men exakt när har Musse inte bestämt.

–Jag ska väl försöka jobba något år nu och sedan studera lite mer. Kanske man kan åka dit någon sommar sedan. Jag vill åka dit igen i alla fall, jag har inte alls haft någon kontakt med min mamma efter tsunamin, så jag vet inte ens hur det har gått för henne.

Järfälla blev Musses hemort efter adoptionen. På grund av att hans föräldrar skiljde sig blev det dock en flytt till före skolåldern.

–Det hade nog varit ett helt annat liv om vi hade bott kvar i Sverige. Först och främst hade jag ju haft en manlig förebild under min uppväxt. Det låter kanske lite konstigt, men jag tror att jag har blivit en starkare och klokare människa tack vare att jag flyttat så mycket. Jag skulle inte vara samma person annars.

Musse har trivts bra på Åland. Att hitta nya vänner efter flytten var lätt, och han har haft gott om utrymme att ägna sig åt sina intressen. Just nu är det största intresset dans.

–Vi träningsdansar varje onsdag. Vi har pratat om att börja tävlingsdansa, men i så fall måste vi träna mycket mer, en gång i veckan räcker inte.

Det är bugg som gäller när Musse bjuder upp. Han halkade in på dansgolvet mest av en slump, när han fick hoppa in i stället för sin bror på en grundkurs som ordnades av ungdomsföreningen på Högtomt.

–Det gick väl bra och jag tyckte att det var roligt. Jag umgicks mycket med **André Eriksson** då, och han dansade också. Den sommaren fastnade jag för dansen, vi dansade hela tiden, det var jättekul intensivt.

Vad gör bugg så roligt?

–Det är så lätt att variera, man kan hitta sin egen stil och lägga in eget i dansen. Man behöver inte dansa till tråkig dansbandsmusik, det finns rockig musik som är rolig att dansa till, och man kan bugga till latinamerikansk musik. När vi var på en kurs nyligen var det en instruktör som var väldigt street-inspire-rad, det var kul att se.

Musse säger att dansen gör honom glad. Oberoende av om han haft en dålig dag blir han alltid på gott humör när han kommer ut på dansgolvet.

Och han menar att dans är ett jättebra medel att uttrycka sig med.

–Och så träffar man mycket folk. Mycket tjejer.

Musse är utbildad

inom vården. Efter högstadiet gick han tre år på vårdinstitutet, och det tredje året valde han inriktningen vård av barn och unga.

–Jag visste att jag ville jobba med människor, annars visste jag inte alls vad jag ville. Sista året fick jag praktik på bb, och där har jag jobbat alla somrar sedan dess. Jag vet fortfarande inte om det är helt rätt, men jag har trivts bra på bb i alla fall.

Musse berättar att han också har gått en tvåårig utbildning för att bli hälsopedagog.

Tack vare den utbildningen kan han kalla sig både diplomerad massör och styrketräningsinstruktör.

–Man kan egentligen jobba med allt inom friskvård. Man kan vägleda folk som vill börja träna, hjälpa till med kostråd, arbeta på företag med att främja hälsa och förhindra sjuk-skrivningar hos per-

sonalen.

Är det det du vill jobba med?

–Nej det är det inte.

Musse skratrar och säger att ett arbete som hälsopedagog kräver att man marknadsför sig själv och är verkligt driftig.

–Just nu är det inte alls det jag vill.

I stället trivs Musse bra som inhoppare på sjukhuset och på dagiset Blåbäret. Han säger att ett jobb med ungdomar nog är det som passar honom bäst.

–Jag har vikarierat på högstadieskolor och dragit buggkurser för ungdomar, och då trivs jag och jag fungerar bra tillsammans med dem. Jag har funderat lite grann på sjukskötare eller lärare, men det är inget som jag har bestämt än.

Jag frågar Musse vad han ser om han tittar ännu längre fram i tiden, bortom utbildningar och karriärsval.

–Det är jättesvårt att säga vad jag vill i framtiden. Jag har svårt att se långt fram i tiden. Jag vet inte ens vad jag vill göra i morgon. Jag vet inte var jag vill bo heller. Men barn ska jag väl ha i alla fall. Ett par stycken.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax

"Jag har svårt att se långt fram i tiden. Jag vet inte ens vad jag vill göra i morgon."

Musse är född på Sri Lanka i centralorten Colombo. Hans mamma kommer från Pittigala, ett litet ställe längre söderut på ön, och hon reste till Colombo för att föda honom, vartefter hon placerade den lilla pojken på ett barnhem.

–Hon var ensamstående och klarade inte av att ta hand om mig. Efter ungefär en månad blev jag adopterad och sedan flyttade jag till Järfälla i Sverige.

Musse har inget emot att prata om det faktum att han är adopterad. Han säger att han egentligen inte har funderat så mycket på saken förrän alldeles nyligen.

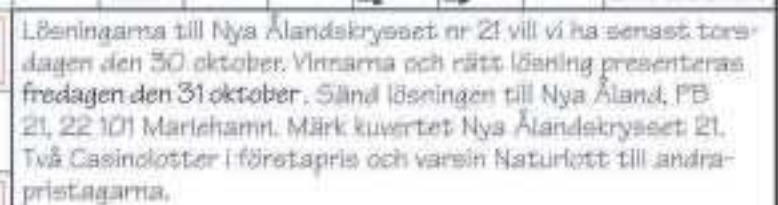
–Det är nu i tjugooårs-åldern som jag börjat fundera mer över mina rötter. Jag skulle vilja veta mer, åka ner till Sri Lanka igen, och lära mig mer om landet om inte annat.

Som barn besökte Musse Sri Lanka två gånger. Under det andra besöket fick han

"Det kändes lite konstigt, men på något sätt visste jag ändå att det var min mamma."

"Även om man har haft en dålig dag blir man alltid glad igen när man dansar."

ADRESS: — — — — —

Ann-Gerds **Antik**
AGENTUR
Godbyvägen 11
Tel. 21 099, 0457 0694 143
www.anngerdsantik.com

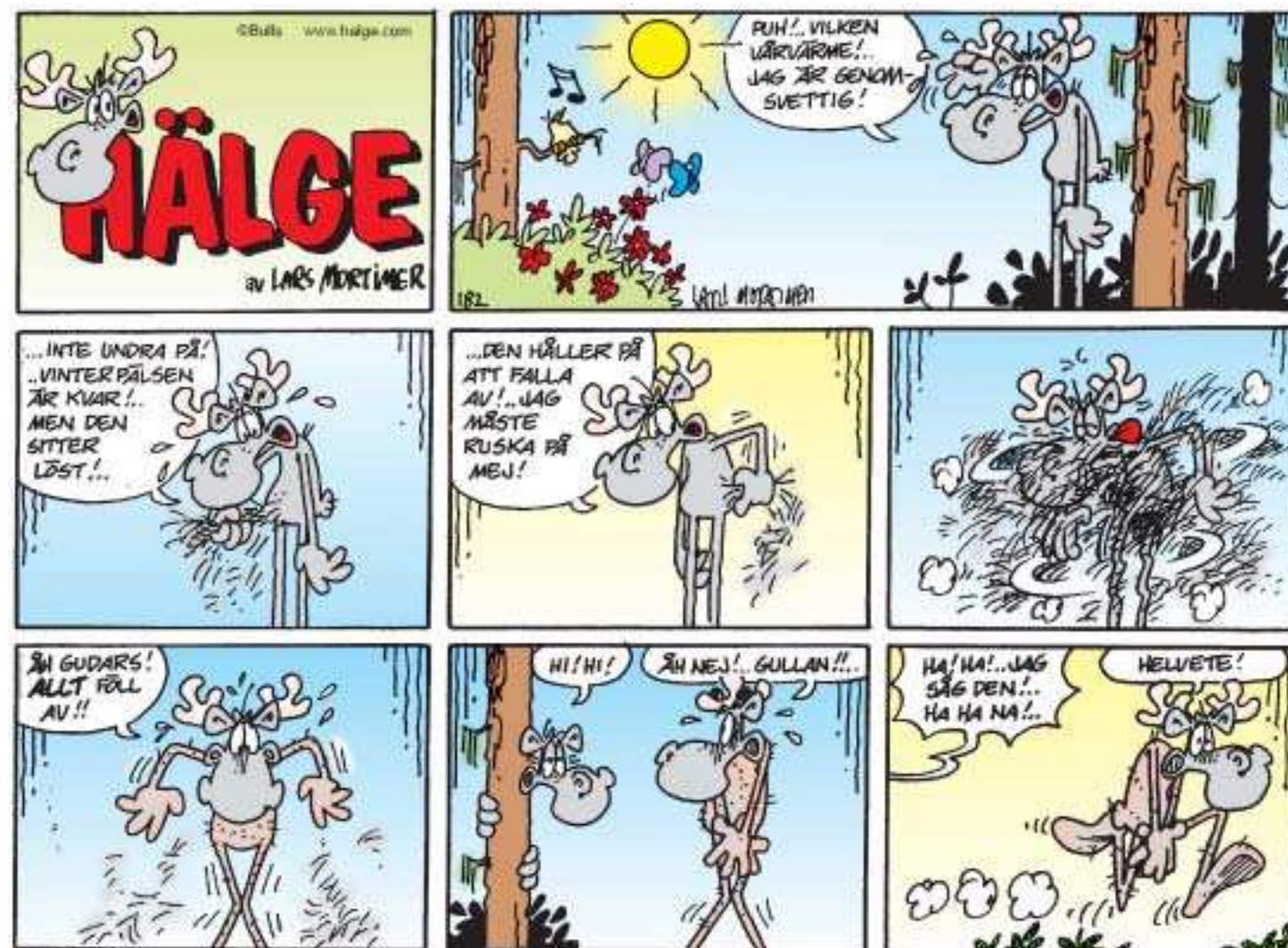
MARTIN KELLERMAN

ROCKY

ZITS

BY JERRY SCOTT AND JIM BORGMAN

FRED. LÖRD.

FRED FORSELL/LÖRDAGSKRÖNIKA

Elekheten som försvann

Jag är snäll nu. Kanske är det ett resultat av att jag blivit 500 procent blödigare det senaste året (faderskapets baksida) eller kanske beror det helt enkelt på en mindre, oupptäckt hjärnskada.

Men på sistone har jag liksom känt mig, hur ska jag säga... mindre elak?

Den här o-elakheten börjar dessutom sippra in i och påverka mitt liv på ett sätt som jag inte vet om jag är helt nöjd med.

Till exempel: när insändar-Doris och någon enstaka messare nyligen reagerade sådär starkt på min runkrönikan (som för övrigt var en jättesnäll text, hur kunde de missa det?) kände jag inte ens något behov av att bita tillbaka.

Mitt gamla jag, mitt yngre jag om man så vill, hade utan tvivel börjat fila på elakheter om inskränkthet, religioners menliga inverkan och yadayada, men mitt nya jag, alltså mitt lite äldre jag, kände mest trötthet och dessutom en ny, ovan längtan efter att säga "jaja, förlåt, kan vi inte glömma det där, dra ett streck, vara vänner, fika loss?"

Även om jag vet att de hade fel och jag rätt.

Vidare: när jag läser att DN-krönikören Johan Crone-man har utsatts för en obehaglig busringning känner jag oväntat starkt för honom. En humorbloggare har i ett telefonsamtal till Cronemans sons dagis utgett sig för att vara Johan Croneman, och uppträtt berusat och aggressivt mot personalen. Som ett kul skämt dårå.

Det skrivs om busringningen i medierna och givetvis får Croneman en del skit av anonyma nätfegisar för att han "inte kan ta ett skämt". Men jag är på hans sida, inser jag lite förvånat.

Och jag blir skitglad när busringaren blir polisanmäld, trots att han ber Croneman om ursäkt.

Den gamla, sköna elakheten känns helt enkelt inte lika skön längre.

Det känns till exempel gammalt, trist och alldeles för enkelt att hoppa på Blondinbella och Linda Rosing och deras gelikar. Carola har väl också fått bajs i nyllet så det räcker för ett tag. Och Göran Persson kan väl få ha sin bukfetma i fred, han fattar säkert piken vid det här laget. "Ja, jag är tjock och bufflig, vänj er, för helvete, det har jag gjort."

Och på en lokal nivå finns ju Ålands Framtid, och... tja. De tycker säkert att de har en poäng med sin verksamhet. Låt dem tycka det då. Jag orkar inte hetsa upp mig just nu.

Det här o-elaka tillståndet kan vara tillfälligt - nästa vecka kanske jag är surare än någonsin igen. Eller så ber jag alla jag någonsin sårat om ursäkt i en lång, snyftig text, där kontentan blir: vänd andra kinden till tills du har slut på kinder. Och när de tar slut får du skaffa fler. Vi får väl se.

Notera: jag säger inte att man INTE ska jävlas med folk som verkligen förtjänar det. Det ska man. Men det krävs mer och mer för att jag ska orka känna den där andfädda, taggiga ilskan.

Det krävs till exempel en bloggrelaterad skilsmässa.

För när Sveriges två överlägset mest sadistiska mobbarbloggare meddelar att de ska skiljas efter knappt ett års mediebelyst äktenskap, då känner jag hur det bubblar i mig.

"Rätt åt er, era känslolocka motherfuckers", tänker jag lyckligt när jag läser nyheten.

Och jag känner ett pirr av äkta, elak, skön skadeglädje.

Alltid något.

Johan Larsson
Epost: sport@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

HELGENS RADIOTIPS
FC Lahti-IFK Mariehamn,
Ålands radio, söndag, 18.15, 91,3 MHz.

Nu ska IFK säkra kontraktet

Men väljer att inte punktmarkera Litmanen

FOTBOLL. En seger. Det räcker med en seger. Då har IFK Mariehamn säkrat kontraktet till nästa år. Men det är två tuffa matcher kvar. Och först ut är tabellfyran FC Lahti.

–Vi hade chansen mot Tampere men tog den inte, säger Pekka Lyyski. Nu kanske vi tar den.

IFK Mariehamn har precis allt i egna händer. De kan till och med förlora sin två återstående matcher och ändå undvika ett ödesdigert kval. Och med bra insatser före landslagsuppehållet pekar dessutom formen att rätt håll.

Under uppehållet har de inte pratat om något speciellt. Istället har det handlat om att ha kvar känslan från de fyra senaste matcherna. Visserligen har det blivit två förluster men Pekka Lyyski känner ändå att IFK börjar vinna de där riktigt jämna matcherna.

–Vad skulle vi prata om mer än att göra arbetet och motivera killarna att arbeta hårt? Laget har blivit bättre och vi har försökt bibehålla det spel vi haft i de senaste matcherna, säger Lyyski.

Det var förlustmatchen borta mot kvalkonkurrenterna KuPS som förändrade allt. Då blev det 1–3 och IFK var nere på kvalplats. Men Lyyski berättar hur laget bet ihop och verkligen bestämde sig för att hamna ovanför kvalstrecket.

Helt ny trupp

Två raka hemmasegrar efter

Glädje. Så här glada kanske Ukeyima Akombo, från vänster, Mattias Wiklöf, Paulus Arajuuri, Arash Bayat och Jani Lyyski blir om de säkrar kontraktet imorgon. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

den matchen och knappa förluster mot formstarka Inter och TamU visar att IFK är på rätt väg. Att IFK förlorade mot Lahti på hemmaplan spelar ingen roll i nuläget.

–Det är två helt nya lag. De har en ny tränare och vi har så gott som en ny trupp. Den här matchen har inget att göra med matchen senast. Jag tittar hellre på de sista matcherna, säger Lyyski.

Och visst är det på många sätt ett helt nytt lag som Lyyski har att förfoga över den här gången. Från matchen i juli är till exempel varken **Matti Salkojärvi** eller **Jordan Eagers** längre kvar i truppen och **Amos Ekhalie** lär inte vara aktuell i startelvan.

Istället handlar det nu om **Arash Bayat**, **Akombo Ukeyima** och **Dan Chilom**. Just Chilom som varit borta en längre tid är tillbaka i träning men det är ännu inte helt säkert om han

ens är med i truppen på söndag. En trupp som nu börjar få tillbaka självförtroendet.

–Framförallt måste vi våga lika mycket som Lahti, säger Lyyski. Sen är det förstås en kille som har nummer 10...

Ja, har ni tänkt något speciellt kring Jari Litmanen?

–Njae, vad skulle de ha varit för speciella tankar? Vi måste försöka spela vårt eget spel.

Måste våga tillräckligt

Så någon specialbevakning lär det inte handla om på söndag. I alla fall inte om man får tro Lyyski. Men samtidigt finns givetvis respekten där och Lyyski pekar på det faktum att Litmanen kom in mot Ryssland i onsdags och gjorde det riktigt bra.

Men det är laget Lahti som IFK ska besegra och inte någon enskild spelare.

–Vi ska vara observanta i försvaret och inte Låta Lahti spela

igenom oss, säger Lyyski. Förra matchen spelade de igenom mittfältet och igenom vår fyrbackslinje.

Motdraget handlar om mod. –Bara vi vågar göra det som vi kan och gör det tillsammans, säger Lyyski. Om det räcker så räcker det men om det inte räcker har vi gjort vårt bästa.

Och det räcker alltså med en seger. En seger på två matcher. Så har IFK definitivt säkrat kontraktet till nästa år.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

...och så här blir IFK klara på söndag

Två matcher återstår av Tipsligan med redan i dag kan IFK Mariehamn säkra kontraktet inför nästa år. Det handlar om att komma före KuPS och därmed slippa ett tufft kval. IFK säkrar definitivt kontraktet imorgon om...

...de vinner.

...de spelar oavgjort samtidigt som KuPS inte vinner.

...de förlorar samtidigt som KuPS också förlorar.

Fakta/Återstående matcher

IFK Mariehamn

19 oktober FC Lahti (borta)

26 oktober FC Honka

(hemma)

KuPS

19 oktober FF Jaro (borta)

26 oktober RoPS (hemma)

Fakta/FC Lahti-IFK

Lahden Stadion, söndag, 18.30.

Trolig laguppställning:

Chilom-Arajuuri, Björk, Lyyski, Reed-Bayat, Wirtanen, Niskala, Wiklöf-Akombo, D.Carlsson. **Skador:** Wilis Ochieng, Peter Blomberg, Peter Sjölund, Travis Binnion, Anders Överström, Samuel Barlay och Dan Chilom (osäker).

Ej tillgänglig: Wilhelm Ingves (landslagsspel).

Form: Har visserligen spetsat formen i slutet men kommer till spel med tre raka bortaförluster. För Lahti har det gått upp och ner i slutet men vann sin match före landslagsuppehållet.

Utropstecken: Jari Litmanen!

Träningsrapport:

Andreas Björk verkar stanna kvar som mittback trots att Moses Reed och Paulus Arajuuri är tillbaka från avstängningar. Arajuuri tar i så fall plats som högerback istället för Andreas Friman som spelade senast. Dan Chilom såg inte ut att ha några problem i målet.

Hallå där!

Hallå där Mats Clemes, lagkapten i IFK Mariehamns ishockeylag som har förlorat de fyra första matcherna i division III och har hemmapremiär på söndag

Vad talar egentligen för att ni vinner på söndag?

–Det finns mycket som talar för det. Vi har fått tillbaka en hel del från skadelistan och det finns en vilja hos alla att vinna. Huvudsaken är att vi gör vårt bästa. Det är väl vad som talar för en seger.

Varför har det gått så knackligt i inledningen?

–Skador är en orsak och så förstås målskyttet. I övrigt var den andra helgen godkänd men en dålig period i andra matchen bäddade för förlusten. Visserligen gav vi aldrig upp och vann den tredje perioden.

Har något varit bra trots allt?

–Vi har ganska bra stämning och har roligt tillsammans. Och så att vi inte gav upp i den fjärde matchen när vi hade tre förluster bakom oss. Inte viker vi ner oss och det är riktigt bra.

Vad ska publiken förvänta sig av er under söndagens hemmapremiär?

–Jag hoppas vi ska kunna spela avslappnat och jag tror vi kan bättre än det vi presterat. I övrigt hoppas jag vi kan hålla ett högt tempo och få in pucken och några gubbar på mål och kriga mer än vi hittills gjort.

Och hur går det då?

–Jag tror att vi vinner förstås. Men det är inget dåligt lag som vi möter så det blir ingen storseger. Jag tippar ett klassiskt 3–2.

Då återstår det väl bara för mig att önska er lycka till!

–Tack ska du ha.

Fotnot: IFK möter tabelltvåan ParSport på söndag och nedsläpp i Islandia är 16.00.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

United vill ge allt i sista matchen

FOTBOLL. Sista matchen och inte direkt något att spela för. Men Åland United tar inte lätt på dagens match mot Ilves på WHA. –Det är vår skyldighet

att gå hela vägen, säger Robert Dahlin. Vi är inblandade i vår match i bottenstriden mellan Ilves och TiPS om vem som ska kvala.

Så är det. Ilves spelar för att slippa kval och Åland United har bestämt sig för att göra allt för att avslutningen ska bli så sportslig som möjligt för alla inblandade lag.

Just därför kör Åland United på som vanligt. Matchen ser de som vilken match som helst och Dahlin gör varken några oväntade drag eller testar något nytt. Ilves taktik är välkänd för honom.

–Det är ett arbetande 4-4-2-lag som spelar en rak fotboll. De har starka och fysiska centrala spelare och sedan har de anfallaren **Taru Laihanen** som vann skytteligan med Honka förra året och som spelat med Ilves sen september/oktober.

När lagen möttes i juli blev det 2–2 och i den här matchen handlar det för United om att vara aggressiva.

–Vi ska ligga nära dem. Det är nyckeln mot Ilves. Att sät-

ta press och att inte låta dem slå sina bollar. Deras styrka är att vinna andrabollar. Även om de inte vinner förstabollen har de tyngd att vinna andrabollen, säger Dahlin.

I United gör både Rebecca Robison och Tiffany Weimer sin sista match för klubben.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Fakta/United-Ilves

WHA, 16.00.

Bekräftad laguppställning:

Karström-Lundström, Kohvakka, Holmberg, Åkeson-Andersson, Robison, Liljengren-Engblom, Weimer, Björkvall.

Ej tillgängliga:

Josefin Danielsson, Maryette Karring, Adelina Engman, Moa Sandell.

Utropstecken: Ilves Annika Tossavainen gjorde båda målen när lagen möttes i juli.

”Dahlin analyserar”

–Vi kommer med det bästa laget för dagen. Det är som vilken annan match som helst.

HOCKEYMATCH

Söndag 19.10 kl 16.00
IFK – ParSport

*Islandia. Entré 5€ vuxen, 3€ (13–17 år)
Hockeyjuniorer och under 12 år gratis*

MED NYANKORTET
4 biljetter till priset av 2 (vuxna) till IFK-ishockeys hemmamatcher.

Vi har MÅL i mun!

Direktsänd fotboll
i Ålands Radio 91,3 MHz
19.10 kl. 18.15
FC Lahti - IFK Mariehamn

Kommentator:
Owe Sjöblom

WHA, 16.00.
Bekräftad laguppställning:
Karström-Lundström, Kohvakka, Holmberg, Åkeson-Andersson, Robison, Liljengren-Engblom, Weimer, Björkvall.

Ej tillgängliga:
Josefin Danielsson, Maryette Karring, Adelina Engman, Moa Sandell.

Utropstecken: Ilves Annika Tossavainen gjorde båda målen när lagen möttes i juli.

”Dahlin analyserar”
–Vi kommer med det bästa laget för dagen. Det är som vilken annan match som helst.

Sportens kom ihåg

■ **JK-fridrott:** Löparskolan startar söndag 15.00, Vikingavallen. Alla intresserade barn och ungdomar välkomna!

■ **ÅID-skidor:** ÅM på rullskidor idag 14.00 i Bengtsböle Lemland. Herrar och damer 27 km, juniorer U16 är 8 km. Klassisk stil. Anmälningar till ÅID:s kansli tfn 19170 senast torsdag. Prisutdelning för Åländska rullskidcupen efter tävlingarna.

TV-programmet

10.15 Go'kväll (R) [9040302]
11.00 Fråga doktorn (R) [9728895]
11.45 Plus (R) [1498296]
 Konsumentmagasin. Del 6 av 15.
12.15 Morgonsoffan (R) [536383]
12.45–13.15 Robins (R) [908586]
 Pratshow. Del 1 av 10. Även 22/10.
14.05 Andra Avenyn (R) [106857]
14.35 Andra Avenyn (R) [561760]
15.05 Andra Avenyn (R) [6084128]
15.35 Uppdrag granskning (R) [9514876]
 Samhällsprogram.
16.35 Livet i Fagervik (R) [5727418]
17.20 Jann of Sweden (R) [158234]
17.35 Doobidoo [5467760]
 Musikalisk frågelek. Även 23/10.
18.35 Byss [961760]
 Serie på teckenspråk för ”unga vuxna”. Del 5 av 10. Festa, kröka och gå på krogen. ”Svensson” behöver sprit för att ha kul = sant? Även 19/10.
18.50 Helgmålsringning [3258470]
 Helgmålsringning om avund. Mark Levengood funderar i det andra avsnittet om avund i serien om dödsynderna.
18.55 Sportnytt [3257741]
19.00 Rapport [79499]
19.15 Bolibompa [399654]
20.00 Eva & Adam (R) [925]
20.30 Rapport [63876]
20.45 Sportnytt [4478654]
21.00 Programstart: Dansbandskampen [88789]
 Musiktävling. Del 1 av 9. Var med och rösta fram Sveriges Bästa dansband 2008. Programledare: Peter Settmann.
22.30 Svensson, Svensson [760]
 Svensk komediserie från 2008. Del 5 av 13. Efter att ha väntat i ett halvår på att Gustav ska laga kökskranen, tröttnar Lena och ringer en rörmokare.
23.00 Brottskod: Försvunnen [11895]
 Del 2 av 18. Även 19/10.
23.45 Videokväll hos Luuk (R) [7775857]
 Pratshow. Även 19/10.
0.15 Motorsport [3963345]
1.00 Måsskratt [3530906]
FILM Isländsk komedi från 2001. I-rollerna: Margret Vilhjalmsdottir, Ugly Egilsdottir.
2.45 Svindlarna (R) [3455105]
3.40–9.05 SVT24 [90493635]

9.00–10.00 Bolibompa [12234]
 9.00 Bolibompahelg [31505]
 9.05 Nicke Nyfiken [5703692]
 9.30 Kalles klätterträd (R) [4342906]
 9.40 Kent Agent och de hemliga ställena [5976383]
 9.55 Räkna med skägg (R) [3745031]
10.00 Sagoträdet [24186]
10.15 Pi (R) [5996147]
10.30 Unna Junná [1328789]
10.45–11.15 Karamelli [3558654]
12.55 Mitt huvud är en torktumlare (R) [2693352]
13.55 Vampyrskräckens offer (R) [222963]
14.50 Smarta djur (R) [840383]
 Även 21/10.
15.15 Det förflutna hälsar på (R) [8260012]
15.45 Perspektiv (R) [8281505]
16.15 Världens konflikter (R) [8481708]
 Även 19/10.
16.45 123 saker (R) [8462673]
17.15 Vetenskapens värld (R) [2518586]
18.15 Zappa spelar Zappa (R) [2540296]
 Veckans konsert.
19.15 Landet runt [677944]
 Veckokrönika. Även 19/10, 20/10.
20.00 Arne Næss leker med livet [2147]
 Norskt reportage från 2007. Porträtt av drygt 95-åriga filosofen Arne Næss och hans tyggris Timotei. Om lekens betydelse och vikten av att bevara sin livsglädje. Även 21/10, 25/10.
20.30 Anslagstavlan [16470]
20.35 Om Rhenguldet [3475789]
 Regissör Staffan Valdemar Holm introducerar kvällens föreställning.
20.45 Rhenguldet [898215]
 Opera av Richard Wagner. Start för Stockholmsoperans uppsättning av Wagners operasvit ”Nibelungens ring”, i regi av Staffan Valdemar Holm.
22.00 Rapport [92963]
22.05 Rhenguldet, forts [3266741]
23.30 Rapport [79050]
23.35 Mordet på presidenten FILM [1327418]
 Brittisk drama. I rollerna: Hend Ayub, Brian Boland.
1.10 Hype (R) [1102364]
1.40 Närbild (R) [6652600]
2.10–2.40 Dr Åsa (R) [7737203]

7.30 Bratty babies [7569708]
FILM Familjeäventyr från 2001. I rollerna: Harry Hamlin, Lisa Rinna.
9.20 Ska du säga [4666437]
9.50 Ska du säga [7461708]
10.15 Simpsons (R) [3521499]
10.45 How I met your mother (R) [8877673]
11.10–11.40 How I met your mother (R) [3643760]
12.30 Scrubs (R) [786296]
12.55 My boys [740760]
13.20 My boys [967316]
13.50 Sjukhuset (R) [117019]
14.20 Sjukhuset (R) [432418]
14.50 Sjukhuset (R) [413383]
15.20 Sjukhuset (R) [2114031]
15.50 Fab 5 [2652302]
16.50 SOS familj (R) [2728492]
 Även 21/10.
17.50 Du är vad du äter (R) [8719166]
18.50 Design: Simon & Tomas (R) [2458944]
 Svenskt inredningsprogram.
19.50 Lyxfällan (R) [2481760]
 Svenskt livsstilsprogram från 2008. Del 5. I det lilla samhället Surahammar driver Tina en skobutik.
20.50 Ace Ventura – Den galopperande detektiven rider igen FILM [120128]
 Amerikansk komedi från 1995. Ace Ventura får i uppdrag att åka till Afrika och rädda en helig vit fladdermus för att förhindra ett blodigt stamkrig. I rollerna: Jim Carrey, Ian McNeice, Simon Callow. Regi: Steve Oedekerk.
22.30 Sing a long [365673]
 Svenskt underhållningsprogram från 2008. Del 6.
23.30 Extra extra! [926708]
0.00 Identity [1152426]
FILM Amerikansk skräckthriller från 2003. I rollerna: John Cusack, Ray Liotta.
1.40 Värsta gänget [1992567]
FILM Amerikansk komedi från 1989. I-rollerna: Tom Berenger, Charlie Sheen.
3.40 Straight [8912971]
5.05–5.55 Bride and grooming [5119890]

6.00 Lättlagat (R) [758654]
6.25 Lättlagat (R) [52149760]
7.00 Barnprogram [53231857]
7.00 Boblins (R) [118012]
7.10 Elias – den lilla räddningsbåten (R) [5393302]
7.20 Elias – den lilla räddningsbåten (R) [5399586]
7.30 Teletubbies (R) [2616673]
7.55 Thomas tåget (R) [3998708]
8.05 Rupert Björn [1400437]
8.15 Koala-bröderna [1499321]
8.25 Lazy town (R) [1953166]
8.50 Pororo [8357925]
8.55 Pokémon [5826321]
9.20 Yu-Gi-Oh GX [7835708]
9.40 Mimmi & Mojje i fjällen [8843418]
 Del 8 av 10.
9.59 Nyhetsmorgon lördag [448435708]
12.30 Äntligen hemma (R) [540437]
13.30 Första, andra, tredje (R) [526857]
14.30 Sverige i veckan [546586]
 Även 19/10.
15.00 Tipslördag [9077944]
16.50 Fotboll: Kalmar–Göteborg [93586383]
 Direkt.
16.50 Fotboll [2456321]
17.55 Tipslördag [7189925]
18.00 Fotboll [994234]
19.00 Tipslördag [698692]
19.50 Keno [5214760]
20.00 Nyheterna [535925]
20.25 Vädret [4096925]
20.30 Postkodlotteriets gran-nyra [394050]
21.00 Stjärnor på is [3530895]
 Direkt. Svenskt underhållningsprogram. Programledare: Carolina Gynning, Carina Berg. Även 19/10.
22.35 Lotto, Joker och Drömvinsten [3518321]
22.40 Stjärnor på is [8453741]
23.00 Nyheterna och vädret [903437]
23.15 Stjärnor på is – isduellen [7632302]
 Även 19/10.
23.35 Unbreakable [4258166]
FILM Amerikansk thriller från 2000. I rollerna: Bruce Willis, Samuel L. Jackson.
1.40 I am Sam [80577277]
FILM Amerikanskt drama från 2001. I-rollerna: Sean Penn, Dakota Fanning.
4.15–6.15 Män & kvinnor [5635155]
FILM Amerikansk romantisk komedi från 2001. I rollerna: Warren Beatty, Diane Keaton.

12.25 Vi på Langedrag
12.50 Horse show 2008
15.15 Främlingar 1808-2008
16.15 Samtal med Melita
 Dövtextning. Kyrka för ateister?
16.45 Obs
17.15 Lokal-tv-fönstret
 Lokal-tv-program från olika delar av Svenskfinland.
17.45 BUU-klubben: Plåstret
 Missade du Bärtil den här veckan? Plåstret räddar dej!
18.15 TV-nytt
18.25 Sportnytt
18.30 Familjen Sommer
 Del 20. Dansk dramaserie om läkarfamiljen Sommer.
19.26 Musikstund
 Musicerande barn presenterar sitt instrument.
19.30 Ursäkt Birgitta! – Frågesport för sexor
 Del 7 av 13. Kvartsfinal 1. Rejpet skola från Vörå och vinnarlaget från program 5 kämpar om semifinalplats. Programledare: Ted Forsström & Kaj Korkea-aho.
20.00 TV-nytt
20.10 Sportnytt
20.20 Niklas mat
 Del 12. Matprogram med Niklas Ekstedt. En uppföljare till förra säsongens mest nedladdade recept: Niklas heta chiliburgare med fetast. Resultatet blir en älgfärsburgare i tunnbröd med pepparrot, tomatsalsa och västerbot-tenost.
20.50 Filmtid
 Filmtid presenterar åsikter om budskapet bakom bilderna.
21.20 Film: Domaren FILM
 Danskt drama från 2005. Hård kritik riktas mot domaren Jens Christian sedan en politisk aktivist, som han beslutat att utvisa, försökt ta livet av sig. I rollerna: Peter Gantzler, Peter Schröder, Micky Skeel Hansen. Regi: Gert Fredholm.
22.46–23.31 Horse show 2008
 Sammandrag av Grand Prix-tävlingen i banhoppning.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ

9.00 Kulturen. Repris av måndagens, tisdagens och onsdagens Kulturen.
10.00 Spisa med radion. Repris från onsdagen. Med Kjell Brändström.
11.00 Musik.
12.00 Apopä. Programmet aktualiserar viktiga ämnen i form av reportage och gäster. Repris från tisdagen.
12.45 Musik.
13.00 Veckans gäst. Repris från fredagen. Med Tom Wiklund.
14.00 Pensionärstimmen. Repris från måndagen.
15.00 Min musik. Repris från tisdagen. Med Petra Dahlberg.
16.00 Jazz med Wallers. Från 4/10.
18.00–19.00 Musik.
5.30–9.00 Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

8.00 Tv-nyheter [83470]
8.05 En fascinerande värld: Ett år i Tibet [4692532]
9.00 Tv-nyheter [62963]
9.05 Loppis [3165789]
10.00 Tv-nyheter [52586]
10.05 Morgonettan [2357876]
10.45 Presidentens kansli [5186050]
11.00 Tv-nyheter [38811]
11.05 Strada [1411147]
11.35 K-kont [7619499]
11.55 Morgonhjärta [58176673]
12.30 Basaren: Hemmet [5760]
13.00 Tv-nyheter [89147]
13.05 Nyheter på teckenspråk [3143166]
13.10 Ettans dokumentär: När systemet sviker [959505]
14.05 Ilona Rauhala [191925]
14.35 Till sängs [7896895]
14.45 Familjen Serrano [4652128]
16.00 Sjukhuset i Holby City [43654]
17.00 Tv-nyheter [96302]
17.10 Droppen [5341596]
17.15 Hemgatan [4227654]
18.00 Tv-nyheter och väder [20296]
18.10 Sportrutan [3273789]
18.15 Finländsk antikrunda

18.50 Den vida naturen: Kina [4616302]
19.40 Team Pullman [9036019]
20.30 Tv-nyheter och väder [58944]
20.45 Lotto [8634654]
20.50 Sportrutan [500128]
21.15 Presidentens kansli [1020418]
 En politisk satir.
21.30 Nyhetsläckan [944]
22.00 Säg att du älskar mig [40234]
 Del 8. Terapin börjar gräma Katie, borde hon sluta med den? Carolyns stora nyhet leder till en tuff faderskapskris för Palek.
22.50 Vivienne Vyle [7519302]
23.20 Hjärtråddarna [6156963]
FILM Drama från 2004. Emmybelönad tv-film om en pionjär inom hjärtkirurgi som tillsammans med sin assistent lyckades rädda små bebisar. I rollerna: Alan Rickman, Mos Def. Regi: Joseph Sargeant.
1.10 Euronews [7652616]
1.20 Nyhetsfönster [44483451]
4.00–8.00 Nyhetsfönster [86104093]

6.00 Frågespel [41760]
7.00 Tellus-frågesport [1290673]
7.45 Lilla tvåan [39726499]
10.24 På gräsrotsnivå [408278505]
10.30 Fatta micken [4674470]
11.20 Spelnytt [3561128]
11.50 Oddasat [4487012]
12.05 Regionala nyheter [7102383]
13.25 Vid lägerelden [274031]
13.55 Rödbyxor [2066609]
FILM Finsk komedi från 1939. Om en ryttarmästare som förälskar sig i dottern till ett kommerseråd. Regi: Ilmari Unho.
15.30 Gymnastik: Svoli Gala [39234]
16.25 V75-travet [416876]
17.00 Respasset: Sjörovare och skattskepp [14876]
17.50 Berättelsen om Suomi-Filmi [1115147]
18.50 Tv-nyheter [1148876]
19.00 Sportrutan [64079]
19.05 Tvåans höstväder [7715012]
19.10 Långt fallna [610079]
19.35 Stallstjärnor [4231234]
 Gästande instruktör är Marko

Björns. Dagens tävling är kör, att rida dressyr till takterna av musik. Kändisarna väljer själva sin favoritmusik.
20.22 Ungkarlen Pekko (R) [200437370]
 Det var visst systra min. På vintern sysslar Pekko med uppfinningar. Tystnaden i Tyräaho bryts av en auktion.
20.50 Ett fall för två [5923741]
 Ett mord i Zoo. Ett mord begås i Frankfurt Zoo, och en djurskötare som misstänks för mordet på professor Bonnert hade nog motiv till dådet.
21.50 Tv-nyheter [8977383]
22.05 Nibelungs ring [3244586]
23.35 Da Vincis mordutredningar [7463708]
0.20 Musik-tv: Obligatoriska grejer [52548]
0.50 Tellus-frågesport [7325109]
2.00 Frågespel [4542074]
3.00 Dolt ord [4546890]
4.00 Sudoku [4562838]
5.00–6.00 Dolt ord [4460426]

6.00 Den rätta [8805215]
7.45 Doras äventyr [6123741]
8.15 Lilla kockskolan [6131944]
8.45 Disneys Tarzan [6152437]
9.15 Pokémon [5671296]
9.40 Zorro [7935031]
10.10 Batman [2337741]
10.35 Hannah Montana
11.05 Vad ska vi äta idag? [6243031]
11.10 Formel 1: Tidsträning [7133925]
12.10 MTV3.doc: I sinnets och havets djup [1566963]
13.10 På skoj [8485012]
13.20 På skoj [8481296]
13.30 Dolda liv [804012]
 Del 1616. Juulia gläntar på gåtfullhetens ridå.
14.00 Dolda liv [805741]
14.30 Dolda liv [813760]
 Del 1618. Alla vill ha Paula.
15.00 Motor Forum [245470]
16.00 Rainbow Brite and the Star Stealer [4421234]
FILM Animerad familjefilm från 1985. I rollerna: Pat Fralley, Charles Adler, Rhonda Aldrich.
17.55 Nigel Marvens pingvinsafari [4868383]
19.00 Sjuans nyheter [276760]

19.10 Resultatrutan [498925]
19.30 Mina damer och herrar [647654]
20.00 Jackpot [639316]
21.00 Sanningens stund [657166]
22.00 Tians nyheter [645876]
22.10 Resultatrutan [9086857]
22.20 Formel 1: Extra [9075741]
22.30 Lotto, Joker och Keno [621296]
22.35 Diamonds Are Forever FILM [4344654]
 Brittisk kriminalfilm. I-sin sista James Bond-film jagar Sean Connery diamantsmugglare från Amsterdam till Las Vegas spelkasino och sköna kvinnor. I rollerna: Sean Connery, Jill St. John, Charles Gray. Regi: Guy Hamilton.
0.50 Formel 1: Tidsträning [2957838]
1.20 Insikt [7966548]
 Amerikansk thriller om FBI-agenten Rebecca Locke som jobbar på våldsroteln i Los Angeles.
2.15 Vinstpotten late night [1130285]
3.30–6.00 Den rätta [45449432]

A man with short grey hair and a mustache, wearing a black jacket over a white shirt, stands outdoors holding a silver trophy. The trophy has a wide, shallow cup on top of a tiered base. He is standing on a paved area, possibly a parking lot, with trees and a building in the background.

MARIA NYKVIST**MARIA NYKVIST**

Målet med forumet var att

Foto: PRIVAT

Foto: PRIVAT

ERIK JOHANSSON

Ansökan skickas till Ålands hälso- och sjukvård,
överläkare Jaana Lignell, Pb 1055, AX-22111 Marie-
hamn, Åland.

ALUWOOD AB

Verkaregränd 6, 221 20 Mariehamn

[illegible]

Casinolotterna i krysset nr 30 går till **Hugo Åkerfelt** i Mariehamn. Varsin Naturlott får **Britta Isaks-son** och **Lasse Österbacka**, även de från Mariehamn. Priserna kommer med posten.

Tipsa SPORTEN dygnet runt

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

► MÖTEN

Ålands
landskapsregering

Hur ska vi skydda vårt dricksvatten?

LR inbjuder alla intresserade till diskussion.

Miljöminister
Katrin Sjögren deltar

**22 oktober kl 13-15 i
auditoriet, Lagtinget,
Självstyrelsegården.**

Välkomna!

► ÖVRIGT

MEDDELANDE

Till vattenabonnenter
i **Finström och Geta:**

I delar av Godby
samt från Grelsby
och norrut t.o.m Geta
kommer vattnet att
vara avstängt månda-
gen den 20 oktober kl
19.00-ca kl. 24.00 p.g.a
kopplingsarbeten vid
Långsjön.

Jomala 18.10.2008

Ålands Vatten Ab

► UTHYRES

Ålands
landskapsregering

Uthyrning av cafeteria

Cafeterian på **ms
Gudingen** uthyres
från och med 1.12.2008.
Anbudshandlingar fås
från trafikavdelningens
kassa. Närmare
upplysningar ger Bo
Fleege eller Bo Karlsson,
tfn 25000. Skriftliga
anbud i slutet
kuvert skall lämnas
senast 7.11.2008 klockan
16.15 till Ålands
landskapsregering,
registraturen, PB 1060,
22111 Mariehamn.
Kuvertet skall märkas
med "Anbud cafeteria
Gudingen".

Ålands
landskapsregering

Trafikavdelningen

Ring och tipsa! 0457-313 4444

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDSBANKEN

Säg ja till ett rikare liv

Till vårt huvudkontor i Mariehamn
söker vi nu

Växeltelefonist

SOM VÄXELTELEFONIST BETJÄNAR du hela koncernens kunder
både på Åland och på fastlandet. Växeln ingår i avdelningen
Contact Center.

Vi ser gärna att du har en merkantil grundutbildning, är van
att arbeta med datorer och att du talar både svenska, finska
och engelska flytande. Erfarenhet av Ericssons växelprogram-
vara MD110 är en fördel, men inget krav. Till din natur bör
du vara en glad och serviceinriktad person som trivs med
kundkontakt.

Läs mer på www.alandsbanken.ax/jobb eller kontakta avdel-
ningschef Nina Granqvist eller HR-specialist Marie Löfström
tfn 0204 29 011. Sänd din ansökan per e-post till
rekrytering@alandsbanken.fi senast den 27 oktober 2008.

PERSONLIG - KUNNIG - KREATIV

► LEDIGA PLATSER

ECKERÖ KOMMUN

Socialsekreterare på heltid

Behörighetskrav: Högre högskoleexamen inom
socialt arbete. Prövotid tillämpas. Lön enligt
AKTA.

Socialsekreteraren anställs av kommunfullmäktige.
I uppgifterna ingår ett övergripande ansvar för
socialförvaltningen med alla förekommande prak-
tiska sysslor, däribland beredningsarbete, budget-
och ekonomihantering gentemot socialnämnden,
klientmottagning m.m.

Socialsekreteraren är chef över socialvårdens avdel-
ningar.

Socialsekreteraren är föredragande och sekreterare
i socialnämnden samt ingår i Ålands barnskydds-
jour.

Tillträde snarast eller efter överenskommelse.

Äldreomsorgsledare på heltid

Behörighetskrav: Socionom (YH)
Prövotid tillämpas. Lön enligt AKTA.

Äldreomsorgsledaren anställs av kommunfullmäktige.

I uppgifterna ingår ett samlat planerings-, utveck-
lings- och verkställande ansvar för hela äldreomsor-
gen i Eckerö kommun, däribland personalledning
vid servicehus och hemtjänst.

Äldreomsorgsledaren är fördragande i socialnämnden
i åldringsvårdsfrågor samt kan vid behov vika-
riera för socialsekreteraren.

Tillträde snarast eller efter överenskommelse

Ansökan till båda tjänsterna skall vara Eckerö kom-
mun tillhanda **senast torsdagen den 6 november
kl. 16.00**

Adress: Södra Överbyvägen 8, AX-222 70 Eckerö
E-post: info@eckero.ax

Upplysningar lämnas av kommunfullmäktiges
ordförande, Marie Löfström tfn 018-32 930 och
socialnämndens ordförande Jan-Anders Öström
gsm 04575300816

Annonsera i
den tidning
du själv läser!

Telefonkatalog
på nätet
www.aland.ax

► MÖTEN

Öppet Centermöte

tisdag 21 oktober kl. 19.00-21.00
i lagtingets konferensrum

Lissabonprocessen - var står vi idag?

- Information Roger Nordlund, Britt Lundberg

- Diskussion

Välkomna!

Centern
för Ålands bästa

► LEDIGA PLATSER

Välkommen till vårt glada gäng!

Eckerö Linjen är en del av Eckerökoncernen, som bedriver verksamhet inom sjöfart och turism. Koncernen bedriver passagerar- och bilfärjetrafik på Ålands hav och Finska viken, kryssningstrafik mellan Stockholm och Mariehamn samt fraktrafik mellan Östersjön och kontinenten. Totalt ingår 11 fartyg i flottan. Koncernen bedriver även busstrafik på Åland. Eckerökoncernen har idag cirka 1.200 anställda och årsomsättningen uppgår till cirka 225 miljoner euro.

Till Eckerö Linjens fartyg M/S Eckerö söker vi

Butiksföreståndare

Som butiksföreståndare på M/S Eckerö är du ansvarig för taxfreebutikens ekonomiska utveckling. Vi ser gärna att du har viss kunskap i sortimentsfrågor och space management. Du deltar själv i det dagliga arbetet där coachning och ledning av butikens personal är en viktig del.

För att lyckas i det här jobbet tror vi att du är en glad och utåtriktad person med god kommunikationsförmåga. Du är strukturerad och har även förmåga att samarbeta över gränser. Ett brinnande intresse för handel och service som gör att du alltid vill överträffa gästens förväntan är en självklarhet i det här jobbet. Din närmaste chef är fartygets intendent.

Närmare upplysningar ges av operativ chef Tomas Karlsson, tel. +358 18 28 000.

Hovmästare

Som hovmästare på M/S Eckerö jobbar du antingen i fartygets bufférestaurang Bornholm (270 platser) eller á la carte restaurang Rospiggen (69 platser).

Du ansvarar bland annat för:

- personalplanering och ledning av restaurangen
- restaurangens ekonomiska resultat
- ett aktivt arbete för att säkra och förbättra vår service till gästerna

Närmare upplysningar ges av fartygets intendent, tel. +358 (0)40 583 8180.

Lönevillkor för tjänsterna enligt svenska Sjöbefälsförbundets färdavtal.

Skicka en fritt formulerad ansökan samt CV **senast den 3 november 2008** per post till Rederiaktiebolaget Eckerö, sjöpersonalchef Lena Marcus, Box 158, AX-22101 Mariehamn eller lena.marcus@rederiabeckero.ax

Märk ansökan med "Butiksföreståndare" eller "Hovmästare"

ECKERÖ LINJEN

www.eckeroLINJEN.ax

Nyankortsvinnare:
Tarja Nordberg-Lehtinen
Husö
Vinner en Casinolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Garageförslagen vid kk-huset

Diskussion. Insändarskribenten jämför de olika förslag som lagts fram angående garage under Ålandica.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

■ **Egentligen** hade jag inte tänkt besvara **Folke Sjölungs** insändare på grund av den okunskap som framskyttade i insändaren. Men det har ringt ett antal politiker från olika partier och känt sig bekymrade över pengaslöseriet och undrat om vi pratar om kvalitetsmässigt samma antal parkeringsplatser.

En kortfattad jämförelse mellan de olika förslagen:

1. Arkitekt Gorm Tönder - samma arkitekt som ritade KK huset - tog fram ett förslag om en förstoring av det garage som från början var med i anbudsförfrågan och således var färdigt projekterad. Så några svårigheter att lämna anbud var det inte.
2. Då KK- huset upphandlades togs garaget bort av kostnadsskäl. Detta gjordes i fullt medvetande om att en altan måste byggas på östra sidan som ersättning för garaget innan KK- huset öppnar. Preliminär kostnad för detta är 300.000 euro.

3. Arkitektens förslag har stora fördelar jämfört med Miramargaraget. Garaget byggs som en bastiljon runt KK- huset och bildar en terrass i nivå med Strandgatan runt hela KK- huset, vilket förstärker kontakten med vatten för mariehamnarna. Dessutom är det en del av den ursprungliga arkitekturen och borde även av den anledningen byggas.
4. Trafiklösningen är bättre i arkitektens förslag. Miramargaraget har sin infart via bibliotekets parkering, som redan i dag är trång och kommer att belastas med över 100 parkeringsplatser och dess passerande bilar.
5. I arkitektens förslag undviks alla ingrepp i biblioteket.
6. I arkitektens förslag behöver inte Strandgatan grävas upp med alla de olägenheter som detta kommer att medföra. Grundläggningen av Miramargaraget ligger lägre än Algots fastighet vid Strandgatan, vilket kommer

att innebära en utdränering av grunden.Det i sin tur kan innebära stora problem eftersom byggnaden enligt uppgift är grundlagd på träpalar.

En garagebyggnad enligt arkitektens förslag hindrar inte möjligheten att bygga Miramargaraget i framtiden utan snarare tvärtom. Man kan lägga infarten till en framtida utbyggnad genom detta garage och slippa in-trång i biblioteket.

Vid en genomgång av tekniska nämndens protokoll och beslut kan man räkna fram att kostnadsinbesparingen med vårt förslag för Mariehamns del blir 1.260.000 euro och för landskapets del ca 300.000 euro, alltså en inbesparing på totalt 1.560.000 euro.

Med god vilja borde våra politiker kunna lösa detta och använda pengarna till mer behjärtansvärda ändamål.

Erik Sundblom

Det bästa sättet att ordna förpackningsinsamlingen?

■ **Enligt** lagen (= EU-direktivet) är det producenten som ansvarar för hanteringen av förpacknings-avfall. Detta sköts i Finland på följande sätt:

1. Innan varorna anländer till våra butiker på Åland har de flesta producenter (över 5.000) redan betalat en årlig avgift för hanteringen av förpackningarna.
2. Avgiften går till Förpackningsbranschens Miljöregister, PYR Ab, ett icke vinstsyftande bolag som samordnar insamlingen av olika slag av förpackningar från regionala avfallsbolag för vidaretransport till behandling.
3. PYR befinner sig i ett uppbyggnadsskede och intäkterna täcker endast en del av kostnaden för omhändertagandet och resten hamnar de regionala avfallsbolagen att svara för.

Här har Åland två vägar att gå:

A. Åland fortsätter samarbetet med PYR.

B. Åland grundar ett eget förpackningsbolag som övertar Ålands rättvisa andel av PYR:s intäkter, varefter man sköter förpackningarnas omhändertagande på egen hand.

Alternativ A innebär att PYR fortsättningsvis ansvarar för förpackningarna, vilket är korrekt eftersom producenterna överlämnat sitt förpackningsansvar uttryckligen till PYR även för de varor som säljs på Åland. Målsättningen är att PYR:s intäkter skall täcka en allt större del av kostnaderna, men sannolikt hamnar de regionala avfallsbolagen också i framtiden att svara för insamlingen inom sina regioner.

Alternativ B är i samklang med landskapets självstyrande ställning, men kommer att bli svår att genomföra om man inte upprättar en handelsgräns mot fastlandet. Ålands rättvisa andel av PYR:s intäkter, enligt uppgift cirka 20.000 euro, kan övertas, men varifrån skall man ta resten av kostnaderna? MISE har därtill budgeterat 110.000 euro för att ”sälja tjänster” i form av lokal förpackningsinsamling till det nya förpackningsbolaget!

Förpackningsbolaget kan således räkna med intäkter på

20.000 euro, men utgifterna kommer att klart överstiga 200.000 euro. Det här går inte ihop. Man förväntar sig att landskapets butiker står för resten av kostnaderna, men är detta rimligt?

Förpackningsansvaret ligger hos producenterna och inte hos butikerna, varför det är orättvist och strider mot EU-direktiven om butikerna på Åland påförs kostnader som inte finns i andra delar av landet.

När vi vet dessa fakta anser Miseföreningen att:

1. Alternativet A bör väljas så länge det inte finns någon handelsgräns mot fastlandet.
2. Landskapsregeringens senaste förslag är ogenomtänkt och visar att man inte har förstått innebörden i producentansvaret.
3. Producentansvaret har nu varit i kraft i tre års tid utan att man har fått någonting till stånd, varför utomstående sakkunnig bör anlitas för att lösa insamlingen av förpackningarna.

Carl-Gustav Flink
Merja Renvall
Miseföreningen

Holistisk syn på sjukdom skapar hälsa!

■ **En ökad** insikt om vår psykiska och själsliga kraft i kombination med en större hänsyn till signalerna från vår fysiska kropp, skapar alltid en dynamisk rörelse framåt av hälsosamma förändringar i våra liv.

Många av oss blir i dag allt mer medvetna om hur viktigt det är att vi intar ett holistiskt synsätt när vi behandlar våra sjukdomar (liksom när vi förebygger en god hälsa). Våra tankar, känslor, attityder och värderingar påverkar vårt psyke och vår fysiska kropp mer än vad vi tidigare varit medvetna om. Och det är nu dags att vi omprövar vår syn på hur vi ska komma tillrätta med dessa problem.

Men för att nå fram till detta måste vi våga ta oss ur gamla och invanda beteendemönster,

både vårdgivare och vårdtagare, annars kommer dessa att skymma sikten för de nya möjligheter som bjuds. Vilket bland annat innebär ett erkännande och acceptans av det faktum att våra mönster av tankar, känslor och olika karaktärsdrag starkt påverkar våra möjligheter till en god hälsa.

Många är vi som fastnat i nedåtgående spiraler av negativt tänkande som gjort det svårt för oss att bli av med allehanda krämpor och sjukdomar. Men detta kan vi ändra på genom att vi bland annat förändrar vår syn på oss själva.

Jag kan varmt rekommendera att läsa böckerna ”Må bättre till kropp & själ” och ”Magikern och kärlekens magi” som på ett spännande och intressant sätt visar läsaren på de naturliga

alternativen till en bättre hälsa.

De finns att köpa i bokhandeln eller att låna på bibliotek (själv köpte jag hos nätbokhandlaren Adlibris).

Glädjande nog finns det en del enskilda vårdgivare inom den traditionella ”skolmedicinen” som i dag inser nödvändigheten av denna förändring. Men vägen är lång fram till ett totalt integrerat holistiskt synsätt på våra vårdcentraler och det gäller att vi som vårdtagare engagerar oss, lär oss om andra vägar och ställer krav på våra politiker.

Så kan detta bli en verklighet inom en snar framtid. Kropp, själ och ande hör ihop och måste beaktas för att uppnå lindring och bot och en god hälsa med ett välmående liv.

Susanne K

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

- Kan tro att polisen inte kommenterar Ninja mannen. Dom är ju livrädda haha. **040**
- Jag vill bara säga att jag är trött på alla tontar som skriver om emosar som om de vet något om saken. T.ex. han där Love i Xit. Alla tror att emosar skär sig, men det gör de INTE! Är bara så trött på det. **0400**
- En värmande höstkram till dig som hittade min plånbok jag tappat på parkeringen vid Mattssons. Blev mycket glad när dom ringde från infon. Mvh. **Isabell.**
- Kunde till och med vara lite porrigare i skyltfönstret och vi ska vara glada över att det finns en sådan här butik som även kvinnor kan gå in i. **J.K.**

- Jag sover också dåligt vid fullmåne. **Britt-Marie Pettersson**
- Du som messa om tjejen m blonda flätor och rutig jacka som brukade åka buss – var åker hon buss, landet eller stan? maybe i know! **0457**
- Men gurg, vad du var söt nu då! **0457**
- Finns säkert många blonda tjejer som brukar åka buss. Vilken buss/ linje handlar det om, var stiger hon på/ av? H. **Kanske jag**
- Någon som kan svara på varför internetabonnemangen är

så jävulskt dyra på Åland? Kan väl inte va transporten väl...?...mvh **smalbandet**

■ Vem är det som undrar? Mvh **Kira på Klinten**

- Jag har flera gånger fått grannarnas post i min postlåda. 2 ggr. mindre viktig post som skulle till en annan by i Sund. Skärpning nu ! H. **Västra sundsbo**
- Ni skriver gör mindre med parkeringsplatser inom stan.Ha ha, vissa ställen gör mångdubbel parkering o tar privata parkeringsplatser. Många skulle gärna ha bilen att stå inne på jobbet. Från oss som ser konstiga parkeringar alla dagar. **0457**
- Men om nu denne uddabesökare skulle bete sig som folk och inte skrämra upp alla på ön, personer med sådana problem skall sitta på anstalt. Men om du nu tycker, bjud på kaffe till ninjamenen. Jag blir förbannad av att en sådan typ inte blir hemskickad. **0457**
- Kan Ålands tingsrätt över

- huvudtaget döma ut annat än villkorligt? Vad är villkorligt egentligen ens för straff, det enda som krävs är ju att man inte gör nåt olagligt?? Och alltid endast i några månader? E de faktiskt allt som krävs att man betar sig en stund, då har man sonat sitt brott. Va sänder det för signaler? **Brott lönar sig**
- Kim på Storå rör: hur räknar du i dagens artikel om återbetalningstiden är 5-6 år på bergvärme??? Borde det inte vara 15-16 år? **0457**
- Tack till Michaela och Moa som tog oss med till Norrtälje i torsdags :) ! **mormor, Rhexana o Kevin**
- Undrar on ninjamenen är singel? Lilla **Ninni** undrar.
- Öppen fråga till bilförsäljarna. Vänligen utveckla ”leveranskostnad”? Båtbiljett 25 euro...sen då? **Lemland**
- Visst e man rädd.Men ni sätter

- ju den mannen i dålig dager. Har han stört nån? Gör så här mot andra turister också då.Det slutar med att ni stänger in honom och ja då kan han bli farlig. Låt människan vara i fred.Vad barnsliga ni e. Man ser stickan i sin broders öga men inte stocken i sitt eget. **Fjottar!!**
- Sluta tjafsa om Ninjamenen! Alla måste inte älska Victoria och journalister. Han stör ingen och hunden är välskött. **040**
SMS från +358407189004
- Hur tusan kan nån vara missnöjd med maten på yrkes? Hade förstått bättre om det kommit klagomål ifjol, men nu e ju maten 10 ggr bättre än innan! **040**
- Minimarket kryllar av söta försäljerskor:-D **040**
- NYANS ROS**
...till läkaren **Kristian Andersson** vid minnesmottagningen för det utomordentligt vänliga bemötandet. Rosar gör mor plus tre syskon.

Engångserbjudande

Använd kupongen du fick hem med Nyankortet!

-15% på valfri produkt

Erbudet gäller tom 31.1.2009

Nyankortet -sätter guldkant

” När dyrare råolja blixtnabbt märks i dyrare tankning är reaktionen mycket långsammare och inte lika stark när råoljan blir billigare. ÖSTERBOTTENS TIDNING

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

I hemknuten Maj-Len Lindholm

Morfar, en kärleksfull hästkarl

Jag tror att jag släktas litet på morfar. Också. Jag vet att jag släktas på mormor och ännu mer på mor förstås. Det vet jag eftersom jag älskar katter och kor och tycker om att baka, precis som både mamma och mormor. Men det här med morfar är litet annorlunda. Jag kände honom aldrig eftersom han dog långt innan jag föddes, det jag vet om honom och även om mormor, har jag fått berättat för mig.

Morfar var hästkarl, en verkligt kunnig hästkännare och hästälskare, men absolut ingen hästmånglare. Han affärade inte med hästar som många gjorde den tiden, han ägnade sig med intresse åt avel med stamboksförda hingstar. Nu är det inte för att han var hästkarl som jag tror mig släktas på honom, själv kan jag ju ingenting om hästar, vår sista häst på gården gick till slakt redan 1957. Beviset för att jag förhoppningsvis levt upp till litet av hans anda på gården som en gång var hans, hittade jag för en tid sedan.

Den här sommaren har jag haft anledning att gå igenom vad jag och generationerna före mig samlat och sparat, till exempel i mormors gamla ”byrång” (chiffonje) i salen. Förresten lär ”byrången” vara snickrad av Böjs-Konrad i Gottby enkom åt mormor när hon var ung. Nå, underst i en låda gjorde jag fyndet som glädde mig så. Ett hedersdiplom utfärdat av Åbo Djurskyddsförening till min morfar Leander Fagerholm ”för kärleksfull behandling af husdjur”. Diplomet är ett konstverk i sig och har nog varit inramat en gång i tiden, nu ska det få ny ram, jag lovar.

Det känns så gott att veta att ens förfäder har lämnat spår som är värda att följas också av kommande generationer. Jag är nog ganska säker på att mormor Alma hade varit värd ett lika fint diplom förstås, men kvinnornas arbete i jordbruk och hem värdesattes inte mycket i början på 1900-talet. I samma byrålåda hittade jag också gamla betäckningsböcker, där alla ston med namn och ägare som kommit för att betäckas av hingsten Furst, morfars stolthet, hade antecknats. Hästägare från hela Åland kom faktiskt till Gölby med sina ston. Att Furst var en ståtlig hingst har jag bevis på, morfar lät fotografera sig med honom omkring 1920 och bilden pryder fortfarande sin plats på salsväggen.

En annan historia i sammanhanget. När det var fastlagstrav i Mariehamn förr i tiden hölls det också lotteri. Ett år var huvudvinsten Finlands bästa travhäst (tror jag), Eri-Aaroni, som skulle få vistas på Åland för avel under en viss bestämd tid. Bro-Erikssons Amalia i Gölby hade alltid tur i lotteri och hon vann hästen. Det var rätt självklart då att min morfar fick ta hand om honom och man kan ju gissa att gubbar från hela Åland stod i kö med sina ston på Leanders ladugårdsbacke.

Det finns alltid ett arv att förvalta. Det behöver inte bevisas i svart på vitt, det kan räcka med en känsla som förmedlas generation efter generation. Som vikten av ”kärleksfull behandling af husdjur”. Det är en känsla jag alltid levt med.

Kan krisen visa vägen för Sverige till euron?

Splittrat. Norden har en lång historia av nära samarbete. Men när det gäller EU och euron råder det total splittring. Nu börjar Danmark tänka om, eventuellt. Skall Sverige i så fall våga följa efter? Och går det då att få in Norge och Island? Foto: ERKKI SANTAMALA

Svenskarna har envist sagt nej till att byta kronan mot euron. Man vill bestämma själv, vilket betyder att man inte får vara med och bestämma. Samma gäller i Danmark, där man nu närmar sig en ny folkomröstning i frågan. Men vad gör Sverige?

En kris av det slag som nu går över världen rubbar balansen mellan valutorna. Det sker inte alltid på ett helt rättvist sätt, om man ser det som lekman. Den amerikanska dollarn har i snart ett par års tid tappat i värde gentemot euron. Våren 2006 var kursen 1,20 dollar per euro. I somras låg den på 1,60. Med tanke på bolåne- och andra kriser i USA så kan man förstå att utvecklingen gick åt det hållet. Men så vände det. Fram till nu har dollarn negat sig uppåt och låg i går på 1,35 mot euron. Varför? De som förstår sig på säger att dollarn fortfarande är den största valutan, den man litar på när det nu satsas för att få stabilitet i systemen igen. Euron har försvagats gentemot dollarn, även om den fortfarande är en bra bit kvar till situationen kring millennieskiftet och strax efter, när man fick mindre än en dollar per euro. **Så har** vi kronan, den svenska. Den har pendlat en del gentemot euron, men har ett antal år nu hållit sig mellan 9 och 9,50 kronor per euro. Där fanns den också fram till för en dryg månad sedan, när det började bära i väg upp till 10 kronor för en euro. Inget säger att kursen måste förbli på den nivån, men om det som sägs om dollarn är sant – en stor valuta som man litar på, så måste man dra slutsatsen att det motsatta nu

gäller för kronan, eftersom den har gått ner när dollarn har gått upp. Så trots att krisen startade i USA är det andra som nu får ta stryk. **När** valutakurserna åker upp och ner som nu så handlar det om att en valuta devalveras i förhållande till en annan. Den svenska kronan har på kort tid devalverats med 25 procent gentemot dollarn och med mellan 5 och 10 procent gentemot euron, beroende på var man startar. Varför klaga på det som ålänning? Ju sämre kurs kronan har, desto billigare blir det att åka över och handla. Så är det. Och i motsvarande grad är det dyrt för de svenskar, som vi hoppas att vill komma över hit. Men det kanske ordnar sig till nästa semestersäsong. Men det finns andra. Nya Åland skrev nyss om ålänningar, som jobbar på svenskflaggade fartyg och får sin lön i kronor. Den försämras i ett slag. Det finns ålänningar som får pension från Sverige. I kronor. Den tappar i värde. Man kan för all del ha ett bankkonto i svensk bank, åka över, lyfta pengarna och göra av med dem där. Men om kronan tappar i värde gentemot andra valutor så blir importvarorna dyrare och då är den utvägen borta. **Det** här är ingenting man behöver tala om för den svenska regeringen, där känner man

till alla detaljer. Sverige gör som Sverige vill, men det skulle vara så väldigt mycket enklare och bättre i många avseenden om Sverige kunde tänka om och släppa rädslan för att bli en del av euro-området. Varför vill inte det svenska folket slippa bekymra sig för om grannlandets valuta har gått upp eller ner när de skall ut i Europa? Nu kommer det signaler från Danmark om att landet mognar för en ny folkomröstning om euron. Man vill ha ett ord med i laget när det fattas ekonomiska beslut i Europa. Sveriges **Reinfeldt** säger att han följer utvecklingen i Danmark med intresse. Mer har han inte tänkt göra just nu. Det är ju inte moderaterna som gått i spetsen för ett nej till euron. Men visst skulle det vara trevligt om Norden så småningom kunde bli ett enhetligt område också i det här avseendet. Norge – och Island! – med i EU och så gemensam valuta över hela området. Varför skulle inte det fungera!

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2007: 7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 447
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrín Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.7.2008
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal 51 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Target: onsdagar kl 12.00. Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa				
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.				

M:HAMN 02.45 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 → 13.35 → 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 → 00.45 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck, bilj.försäljn. ej kan garanteras

M:HAMN 04.25 13.45 00.50 L	→	STOCKHOLM 09.30/17.00 → 18.15/19.15 → 06.10/07.10	→	M:HAMN 23.45 02.40 L 13.35
-------------------------------------	---	--	---	-------------------------------------

L = Långnäs
Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid ins/msa)

TALLINK Sthlm - Mariehamn - Tallinn	Check-in senast 30 min. före avgång
18.00 - 00.50 10.00 - 05.00	→ 01.00 - 10.00 → 04.50 - 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 €/besvarat samtal + alltid ins/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN tom 23.12-08	MARIEHAMN-KAPELLSKÅR
Måndag-lördag	Söndag
MAR	KAP
08.00 → 09.15	12.00 → 13.15
16.00 → 17.30	18.30 → 19.30
15.30 → 12.00	17.30 → 14.00
22.00 → 19.00	23.00 → 20.00

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskår ca 45 min före fartygets avg. Aven buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskår kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedens väg. *Söndagar from 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen	ÅLAND-FINLAND dagligen
ÅLAND	ÅLAND
01.10 L → 06.30	03.30 L → 07.35
04.35 M → 09.40	14.25 M → 19.50
09.55 M I) → 15.30	23.45 M → 10.00
14.25 M → 18.55	14.10 M → 08.45
14.10 M → 07.45	01.00 L → 21.00
23.35 M → 16.45	04.25 M → 17.30
07.45 M → 18.00 I)	
03.20 L → 20.10	

I) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information. M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avgång.

BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)-Långnäs 1h före avgång. Aven Långnäs-Mariehamn alla avgångar, 12 EUR/person.

VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 111, bokn. 262 11 **www.vikingline.ax**

Njut av vårt läckra Viltbord!

3/10 - 20/11 serverar vi Viltbord ombord. Gör en kryssning för den goda smakens skull och njut av läckerheter som hjort, älg, vildand, rotfukter, bär och svamp!

Viltbordskryssning 25 € inkl. viltbord, buss från Mariehamn + båtresor t/r

Turlista 8/9 2008-11/1 2009 (lokala tider)

Från Eckerö	alla dagar	13.30	18.30	fre-mån även 8.30
Från Grisslehamn	alla dagar	10.00	15.00	tors-sön även 20.00

Extraturer:
Från Eckerö tors 16/10 kl. 8.30.
Från Grisslehamn tis 23/12 kl. 20.00.
Ej trafik 24-25/12, samt 1-5/1 2009.

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster, 8.30-turen via Cityterminalen.
Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen.
Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen.
Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Bokning tel. 28 300, växel 28 000. Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckeroelinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

Alla dagar

M:hamn Sthlm
10:00 → 15:45

Sthlm M:hamn
18:00 → 02:00

Sönd-Tisd
18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE
Bokning tel 28 040 www.birka.se

Vill du hjälpa?

För 10€ kan vi köpa 100 kg majs!

Inbetalning på konto: 203218-21939
Märk: Majs

Gottfrid Stenroos
Församlingen Ordet
Tillstånd 7 K14

Hjälp som når fram!

LÖRDAG 18 OKTOBER 2008

dagens ålänning

“Nu skall jag fara till Kroklund och leka”

Dagens ålänning Milton Wingert träffar vi utanför Mattssons i Godby med famnen full av roliga saker.

Hur gammal är du?
-Så här. (Han lägger prylarna ifrån sig och håller upp tre fingrar).

Och var bor du?
-I Kalmarnäs. Farfar bor i Saltvik.

Vad har du gjort i butiken?
-Köpt en leksak till lördagen.

Vad då?
-En pickup. En sådan som farfar har där borta. Fast den här är vit. Nu skall jag fara till Kroklund och leka.

Gillar du bilar?
-Jo. Jag har sett Bilar. Det är en film. Den handlar om racer-bilar.

Vad vill du bli när du blir stor? Chaufför, kanske?
-Hm... nej. Då vill jag spela fotboll. Varför? För att jag vill det. Jag har sett fotboll på tv. Pickupper och monstertruckar är de bästa bilarna.
-Det värsta är att farfar också

Redo för weekenden.

Milton Wingert fick med sig en Pez-godisapparat med tigerhuvud och en vit monstertruck från Mattssons i Godby.

gillar dem, inflikar farfar **Herbert Lindén**.

Vad gör du hemma i Kalmarnäs, Milton?
-Leker med Leonard. Han är min kompis på dagis. När jag var hem till honom lekte vi med ett kulspel. Det var jättekul. Vi gjorde så här (Milton demonstrerar kulkast).

Vem vill du hälsa till?

dagens vädret

Lördag

Stockholm +9/+7 0,8m
Åbo +9/+3 0,8m
Helsingfors +9/+9 0,4m
Malmö +9/+9 1,2m

Söndag

Stockholm 10/+4 1,2m
Åbo +8/+2 0,6m
Helsingfors +9/+9 2,5m

Måndag

Stockholm 12/+8 1,2m
Åbo +9/+8 1,2m

I går kl 15

	temp.	vind	moln.
Jomala	+8	NNV	7
Åbo	+7	NV	12
Helsingfors	+9	NNV	7
Stockholm	+8	NNV	7

Vattenståndet i går kl 15

	Föglö +26 cm	Åbo +21 cm
--	--------------	------------

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	8:28	18:20
Helsingfors	8:08	18:00
Stockholm	7:34	17:30

Max/min temp. 10.10 - 17.10. klo 9

	max.	min.
Jomala	+14,7 11.10.	+2,4 15.10.
Åbo	+12,7 10.10.	+2,6 16.10.
H:fors	+13,5 12.10.	+5,6 15.10.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+7	
Åbo	+8	
Helsingfors	+9	

Utomlands i går

	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Köpenhamn	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Oslo	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Bryssel	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
Moskva	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
London	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
Paris	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Favoritfisk
400 g fiskfilé, t ex. torsk, halvtinad
3-5 krm salt
1 krm citronpeppar
2 tsk flytande margarin
2 tsk vetemjöl
1,5 dl matlagingsgrädde
2 msk chilisås
2 tsk dill, hackad
3 msk ost, riven
600 g potatis, kokt, gärna pressad
200 g broccolibuketter, kokta
3 morötter, rårivna

Dela fisken i portionsbitar, salta och peppra. Smörj en ugnform och pudra den med mjöl. Lägg bitarna i formen. Blanda grädde, chilisås och dill och häll det över. Strö på ost. Baka i mitten av ugnen tills osten smält och fisken precis är genomkokt, 15-20 minuter. Servera med potatis och grönsaker. Ät gärna knäckebröd till och frukt efter.

TIPSA 0457 313 4444 **MESSA 0457 323 4444** **RING 018 23444**

www.renasmorjan.com

Menskopp Lunette 29,90€

Jag säljer även biologisk hudvård och makeup.

Rena Smörjan
Miina Fagerlund
Tel 0457 3425119

Hjälp oss bekämpa knarket!

Polisens tipstelefon

- Dygnet runt
- Anonymt
- Gratis

Tfn 08009-15 444

En säker start ALKOLÅS

Vi säljer och monterar

budbil
ålands budbilsservice ab

JUL BORD

i skärgården
21 nov - 7 dec
Två dukningar/dag. Varmt välkommen!

Silverskär
Bokning Tel. 525 565
info@silverskar.ax

• ARBETSKLÄDER • SKYDDSKLÄDER • FRITIDSKLÄDER

Värmande kläder...

Funktionsunderställ från 19,90

Fleece keps med dragkedja i skärmen 9,90

Flanellskjorta herr 100 % bomull Strl 39-50 8,40

Fleece vantar 9,90

SNICKARBYKAN
Ålandsvägen 35
Öppet vard 9.15-17.00 lörd 10-13

• ARBETSKLÄDER • SKYDDSKLÄDER • FRITIDSKLÄDER

Nyan Nappet

ÅLANDS LÄNGSTA FISKETÄVLING PÅ GÄDDA

1 JUNI - 31 OKTOBER

Nya Åland

SÄTT STOPP FÖR VALDET

Misstänker du att en vännina, kollega eller släkting blir misshandlad psykiskt eller fysiskt av sin partner? Känner du dig maktlös och osäker på hur mycket du kan lägga dig i?

Ring **Kvinnofridslinjen** och ställ dina frågor! De har öppet dygnet runt och nås på **telefon 25500**.
Tänk på att det aldrig är fel att bry sig.

Ålands landskapsregering

NYTT LEDIGT ANNONSUTRYMME Kontakta annonsavdelningen, tel 23 444, eller e-post: annons@nyan.ax **Nya Åland**